

ESPOO
ESBO

Konserniraportti

Espoon merkittävimmistä tytäryhteisöistä
tammi-joulukuu 2020

SISÄLTÖ

Konserniraportti tammi-joulukuu 2020 sisältää Espoo-konsernin tärkeimpien tytäryhteisöjen talouteen ja toimintaan liittyvät olennaiset tiedot. Tiedot ovat tilinpäätöksen ennakkotietoja ja saattavat muuttua varsinaiseen tilinpäätökseen.

Sisällys

1. Yhteenveto.....	2
2. Merkittävimmät tapahtumat Espoo-konsernin tytäryhtiöissä.....	4
3. Merkittävimmät tytäryhteisöt.....	7
3.1 Espoon Asunnot Oy	7
3.2 Espoo Catering Oy.....	10
3.3 KOY Espoon sairaala.....	14
3.4 Länsimetro Oy.....	15
3.5 KOY Espoon Sotekiinteistöt	20
3.6 KOY Espoon Koulu- ja päiväkotitilat.....	21
3.7 Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia.....	23
4. Muiden konserniyhteisöjen tavoitteet	28

1. Yhteenveto

Espoo Marketing on vaihtanut nimekseen Enter Espoo Oy. Yhtiön tehtävänä on houkutellessa yrityksiä, investointeja ja vierailijoita Espooseen sekä auttaa toimijoita menestymään innovaatio- ja matkailuekosysteemeissä. Yhtiön palvelut on kehitetty auttamaan matkailualan ja innovaatioympäristössä toimivia yrityksiä löytämään kumppaneita, asiakkaita sekä kasvun mahdollisuuksia.

Valtuuston konserniyhteisöille asetetuista tavoitteista arvioidaan toteutuvan 24/36. Kahta tavoitetta ei joko voida vielä arvioida tai tavoite on osittain saavutettu. Kymmenen tavoitetta jäi toteutumatta. Toteutumatta jäävät tavoitteet ovat Espoon Asuntojen energiatehokkuus ja asuntotuotanto, Omnian tutkintokoulutuksesta eronneet, HSY:n tuottavuus, HUS:n talousarvio ja tuottavuus, HSL:n tuottavuus, Enter Espoon yöpymiset, EMMA:n haluttavuus ja laatu sekä Espoon kaupunginteatterin vierailuesitysten määrä.

Yhteisö	Tulostavoite/mittari	Arvio
Espoon asunnot	Keskimääräinen asuntotuotannon aloitus 400 vuodessa	●
	Asiakaskokemus on hyvällä tasolla	●
	Lämmityksen energiatehokkuus paranee	●
	Asuntojen keskimääräinen vuosittainen käyttöaste on vähintään 98 %	●
	Aktiivinen osallistuminen asunnottomuuden vähentämiseen Espoossa	●
Espoo Catering	Tilaa-asiakkaiden antama yleisarvosana on vähintään samalla tasolla kuin vuonna 2019 ja päivittäinen asiakaspalautemäärä on saatu nousuun.	●
	Aterioiden hinnat säilyvät vakaina	●
	Työn tuottavuus nousee vähintään 1,5 % / vuosi	●
	Vastuullisuus toteutuu mitattuna sekä sosiaalisella että kestäväan kehitykseen liittyvillä toimenpiteillä	●
Länsimetro	Koko LM2-hankkeen tapaturmataajuus ≤ 15	●
	LM2-hankkeen odotettu luovutus liikennöintiä varten vuoden 2023 aikana	●
	LM2-hankkeen kustannusennuste ≤ 1 159 miljoonaa	●
	Raportointi ja käsittely omistajan kanssa	●
Omnia	Liikevoitto ja liikevoitto-% saavutetaan vuoden 2020 talousarvion mukaisesti	●
	Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään ja jatko-opintoihin kalenterivuoden aikana	●
	Tutkintokoulutuksesta eronneiden osuus kalenterivuoden aikana	●
HSY	Tehostetaan toimenpiteitä vesijohtoverkon hävikin pienentämiseksi	●
	Kotitalouksien jätteen kierrätysasteen ja palvelutason nostaminen	●
	Tuottavuus nousee vähintään 1,5 % / vuosi	●
HUS*	HUS ei ylitä talousarviota	●
	Kiinteistöomaisuuden arviointi ja realisointi	●
	Jorvin sairaala-alueen yhteisten palvelupolkujen asiakaslähtöistä kehittämistä jatketaan kaupungin kanssa yhteistyössä	●
	Investointien kokonaistaso mitoitettava rahoituksellisesti kestävä tasolle	●
	Tuottavuus nousee vähintään 1,0 % / vuosi	●
HSL	Jalankulun, pyöräilyn, joukkoliikenteen ja uusien liikkumispalvelujen kulkutapaosuus kasvaa	●
	Joukkoliikenteen palvelutaso on parantunut	●
	Joukkoliikenteen energiatehokkuutta parannetaan ottamalla käyttöön sähköbussseja ja muun linja-autokaluston osalta siirrytään käyttämään yhä enemmän biopohjaisia polttoaineita	●
	Tuottavuus nousee vähintään 1,5 % / vuosi	●
	Uusia liikkumispalveluja otetaan käyttöön.	●
Enter Espoo	Vähintään 10 toteutunutta projektia, joita ovat yrityksen asettuminen, sijoitus yritykseen tai ekosysteemitomijän projekti suuryrityksen kanssa	●
	480.000 yöpymistä (Yöpymisten määrä virallisissa majoituspaikoissa, Tilastokeskus)	●
	Toiminnan vaikuttavuuden mittaamista ja seurantaa kehitetään	●
Espoon kaupunginteatteri	Vierailuesitysten määrä	●
	Asiakastyytyväisyys	●
EMMA	Espoon kulttuuripalveluiden haluttavuus ja toiminnan laatu	●
	Museon asema valtakunnallisesti ja kansainvälisesti arvostettuna ja haluttuna yhteistyökumppanina	●

*OVK3 tilanteen ennuste. Tuoreimpia tietoja ei toimitettu.

Espoo Cateringin, Länsimetron ja Espoon Asuntojen tulos oli hieman talousarviota heikompi. Cateringin kohdalla syynä on koronaviruspandemian vaikutukset liikevaihtoon. Länsimetro alittaa talousarvion johtuen edellisten vuosien ylijäämäisestä hoito- ja hallintovastikkeiden katteesta, jonka vuoksi kuluvan vuoden vastikkeet ovat talousarviota pienemmät. Espoon Asunnoilla erotus on vain joitakin kymmeniä tuhansia euroja.

Omnian talous toteutui talousarviota suotuisammin johtuen hyvästä opiskelijatilanteesta, ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksen lisäsuoritepäätösten kirjanpitokäsittelystä sekä tiukasta taloudenpidosta.

Yhteenveto					
Yhteisö (1 000 euroa)	Konsernin omistus %	Henkilöstö-määrä	Kokonaistulos		
			TP 2019	TA 2020	TP 2020
Espoon Asunnot Oy	100 %	120	112	114	63
Espoo Catering Oy	100 %	465	249	51	-309
KOY Espoon Sairaala	100 %	1	89	0	-1
Länsimetro Oy	84,4 %	20	-4 676	-856	-1 573
KOY Espoon Sotekiinteistöt	100 %	1	523	197	1 105
KOY Espoon Koulu- ja päiväkotitilat	100 %	1	0	11 004	975*
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	86,89 %	910	-2 886	-1 553	4 008

*Talousarvio ei sisällä rahastointeja

2. Merkittävimmät tapahtumat Espoo-konsernin tytäryhtiöissä

Espoon Asunnot Oy: Vuoden 2020 aikana tehtiin investointipäätökset 364 asunnosta, aloitettiin 480 asunnon rakentaminen ja valmistui yhteensä 374 asuntoa. Vuoden 2020 liikevaihto jäi 0,3 % alhaisemmaksi kuin edeltävänä vuotena.

Vuoden 2020 vuokrankorotus oli maltillinen 0,8 % (2,5 % v. 2019) ja uudiskohteiden valmistukset painoutuivat loppuvuoteen. Suurin vaikutus liikevaihdon heikkenemiseen oli kiinteistökehityskohteilla, joiden vuokratuotot jäivät selkeästi edeltävää vuotta alhaisemmiksi. Liikevaihtoa heikensivät myös koronaviruksen aiheuttamassa tilanteessa annetut liiketilöiden vuokrien alennukset ja koronavirustilanteen heijastuminen asuntojen ja liiketilöiden vuokraukseen. Kiinteistökehityksestä kertyi liiketoiminnan muita tuottoja tonttimyyneistä 5,2 M€. Lisäksi yhtiö myi 11 vuokrauskäytöstä vapautunutta asunto-osakehuoneistoa, joista suurin osa oli yksioita. Erillisasunnoista kirjattiin 1,2 M€ liiketoiminnan muita tuottoja. Tuotoilla rahoitetaan uudiskohteiden omarahoitusosuuksia.

Korjauskustannusten osalta koronaviruksen keskeyttämiä hankkeita pystyttiin korvaamaan seuraavalle vuodelle ohjelmoitujen hankkeiden aikaistamisella ja keskeytettyjä hankkeita päästiin jatkamaan ennakoitua nopeammin. Lainoja lyhennettiin tilikauden aikana 36,3 M€ ja uusia lainoja nostettiin 80,9 M€.

Espoo Catering Oy: Kilon Keittiön tuotannon alle siirtyi yhteensä 34 koulukeittiötä, osassa näistä koulun yhteydessä toimi myös päiväkotia. Kilon Keittiössä valmistettiin toimintavuoden lopussa päivittäin yhteensä ruokaa n. 32 000 asiakkaalle. Koulukeittiöiden toiminta oli suljettu kevään 2020 aikana ajanjaksolla 18.3. - 13.5.2020 yhteensä 17 kohteessa. Auki olleissa kouluissa tarjottiin aterioita 1. - 3. luokan oppilaille. Vanhemmille oppilaille sekä lukiolaisille järjestettiin eväs- ja lounaspaketteja. Osa lukion opiskelijoista jatkoi etäopiskelua myös syyslukukaudella, jolloin lounaspaketinjärjestelyä jatkettiin heidän osaltaan. Kun peruskoulun oppilaat palasivat lähiopekukseen, siirryttiin kouluissa osittaiseen luokkaruokailuun.

Espoo Cateringille myönnettiin ISO 9001 -sertifikaatti 3.1.2020. ISO 9001 -sertifikaatin myöntämisen jälkeen yhtiö lähti rakentamaan ISO 14001 -ympäristöjärjestelmää. Ympäristöjärjestelmä otettiin käyttöön syksyllä 2020 ja sen ulkoinen auditointi toteutettiin marras-joulukuussa.

Henkilökunnan ympäristötietoisuus kasvoi edelleen. Ruokapalveluiden ympäristöasioiden osaamistestin, Ympäristöpassin on suorittanut jo yli 50 prosenttia henkilöstöstä. Hävikkiviikkoon ja energiansäästöviikkoon osallistuttiin edellisten vuosien tapaan. Ruokajättemäärä laski 3,4 prosenttia vuoden 2019 tuloksesta ja ylitti tavoitteen, joka oli yhden prosentin lasku.

Koronaepidemian värittämän vuoden liiketappio oli -0,3 milj. euroa (0,3). Tulos sisältää liiketoiminnan muita tuloja, keskeytysvahingosta saatua vakuutuskorvausta 0,5 milj. euroa. Toiminnan kulut olivat 34,3 milj. euroa (31,5), joista henkilöstökulujen ja työvoimanvuokrauksen osuus oli 47 prosenttia (52), elintarvikkeiden osuus 32 prosenttia (28) ja liiketoiminnan muiden kulujen osuus 21 prosenttia (20). Talousmallin muutoksessa 1.8. alkaen kaikki kouluruokailuun liittyvät elintarvike- ja muut kulut siirtyivät kaupungin Ruokapalveluilta yhtiölle, mikä mahdollisti liikevaihdon kasvun. Liikevaihto tilikaudella oli 33,6 milj. euroa (32,2) jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 4,4 prosenttia.

KOY Espoon sairaala: Yhtiöllä ja rakennuksen urakoitsijalla on vireillä prosessi koskien erityisesti urakan lisä- ja muutostöistä johtuvaa erimielisyyttä. Yhtiön kokonaistulos oli talousarvion mukainen.

Länsimetro Oy: Metrojärjestelmään liittyviä kehittämishankkeita on käynnissä. Vuoden 2020 kehittämishankkeista mm. Virve-verkon kuuluvuuden parantamiseen sekä kameravaltovantajärjestelmään liittyvät hankkeet valmistuivat kesän ja syksyn 2020 aikana. Uuden sähköisen huoltokirjajärjestelmän käyttöönotto oli 9.6.2020. Huoltokirjajärjestelmään syötettävän aineiston laadunvarmistusta on tehty syksyn 2020 aikana. Ympäristöseurantoja ja raportointia on jatkettu ja jatketaan viranomaisten edellyttämässä laajuudessa. Länsimetron Matinkylä-Kivenlahti -projektin ympäristöselontekoa päivitetään vuosittain rakennusprojektin valmistumiseen asti.

Vuoden 2020 aikana on edistetty Länsimetron asemien kaupallisten tilojen potentiaalın hyödyntämistä. Matinkylän asemalla on käynnissä digimainonnan pilottihanke, jonka perusteella arvioidaan vastaavan laitteiston sijoittamismahdollisuuksia kaikille asemille tarkoituksena lisätä merkittävästi mainonnan tuottoja. Keilaniemen liiketilaan ei ole markkinoinnista huolimatta löydetty vuokralaista. Kaupallisten tilojen kehitystyötä jatketaan edelleen ja selvityksessä on myös asemien pientilojen hyödyntäminen muuhunkin kuin kaupalliseen käyttöön. Tavoitteena on entisestään kehittää asemien palveluvalikoimaa ja matkustajakokemusta.

Matinkylä-Kivenlahti hanke etenee kokonaisuutena hankesuunnitelman mukaisessa aikataulussa ja kustannusarvion mukaisesti. Suunnittelutilanne on hyvä ja rakennusurakat on edenneet pääosin ilman suunnittelusta johtuvia tuotantoviiveitä. Rakenteiden rakentaminen ja sitä kautta suunnittelu on hyvin pitkällä, eikä sieltä odoteta enää tulevan aikatauluvaikutuksia. Asemien rakennusurakoiden toteutuksissa on asemakohtaisia viiveitä 0-4 kuukautta. Viiveiden ei kuitenkaan arvioida vaikuttavan hankesuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Hankkeen kustannusennuste on noussut ennustettua nopeammin vuoden 2020 aikana. Rakennustöiden ennustetaan maksavan enemmän kuin tarjousvaiheessa urakoitsijat ovat arvioineet. Urakoihin on lisäksi tullut laajuus- ja laatutason muutoksia. Kustannusriskiarvion perusteella ei kuitenkaan ole tunnistettu hankkeen tavoitteita vaarantavia kustannusriskkejä.

Vuonna 2020 kerättävät vastikelaskelman mukaiset hoitovastikkeet ovat 13,5 miljoonaa euroa ja hallintovastikkeet 2,1 miljoonaa euroa. Vuosi 2019 oli ylijäämäinen sekä hoito- että hallintovastikkeiden osalta, mikä pienentää tänä vuonna kerättävien vastikkeiden määrää. Yhtiön hallinnon toteutuneet kustannukset ovat noin 250k budjetoitua pienemmät. Hoitovastikkeella rahoitettavan metro-omaisuuden hoidon, kunnossapidon ja kehittämisen kustannuksien odotetaan jäävän noin 1,5M alle budjetoidun. Kokonaisinvestointien ennuste vuodelle 2020 on 220 miljoonaa euroa (ilman valtionavustusosuutta), pitäen sisällään ensimmäisen vaiheen hankesuunnitelman mukaisten töiden loppuunsaattamisen, käytönaikaiset investoinnit, sekä toisen vaiheen rakennusaikaiset investoinnit ja rahoituskulut.

KOY Espoon Sotekiinteistöt: Yhtiön liikelulos oli talousarvion mukainen ja kokonaistulos noin miljoona euroa talousarviota parempi.

KOY Espoon Koulu- ja päiväkotitilat: Viherlaakson koulun ja lukion peruskorjausta ja laajennusta sekä Laajalahden koulun ja Tuomarilan koulun peruskorjauksia varten nostetaan tulevina vuosina lisää lainaa, joten lainakanta tulee kasvamaan. Kyseiset peruskorjaukset ovat myös yhtiön merkittävimmät investoinnit.

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia: Vuoden 2020 toimintaa, taloutta ja kokonaisuutta varjosti lähes koko vuoden ajan COVID-19. Erittäin tiivis yhteydenpito Espoon kaupungin valmiusryhmän ja asiantuntijoiden kanssa varmisti toiminnallisten ohjeiden ajantasaisuuden ja pandemian kehityksen arvioinnin ja ennakkoinnin parhaalla käytettävissä olevalla tasolla. Kaupungin hankintojen kautta saatiin hankittua suojavarusteita henkilökunnalle ja rajatusta määrin myös opiskelijoille. Tiukoilla toimenpiteillä onnistuttiin pandemian rajoittaminen yksittäisiin tapauksiin eri toimipisteissä, laajempia ryppäitä välttämällä. Valtaosa Omnian piirissä olleista tartunnoista todettiin saaduksi oppilaitoksen ulkopuolella.

Tilikauden 2020 osalta keskeisimmät vuodelle 2020 asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin poikkeustilanteesta huolimatta. Opiskelijatilanne kehittyi suunnitellusti ja määrälliset tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti poikkeustilanteesta huolimatta. Vuodelle 2020 asetetut taloudelliset tavoitteet saavutettiin tuloslaskelmaosan rahoitustuottoja ja -kuluja koskevaa tavoitetta lukuun ottamatta. Rahamarkkinoiden epävarmuus vaikutti olennaisesti sijoitusomaisuuden tuottokehitykseen vaikeuttaen tuloslaskelmaosan tavoitteen saavuttamista (kirjanpitolain edellyttämät alaskirjaukset). Maksuvalmius (kassavarat) kehittyi suunniteltua paremmin eikä lainarahoitukselle ollut tarvetta. Hyvästä opiskelijatilanteesta, ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksen lisäsuoritepäätösten kirjanpitokäsittelystä sekä tiukasta taloudenpidosta johtuen kuntayhtymän talous kehittyi olennaisesti tavoitetta paremmin.

Talousarvioon 2020 sisältyi rakennusten perusparannus- ja muutostöitä sekä laitteiden ja kaluston hankintoja n. 2,55 milj. eurolla. Valtaosa perusparannushankkeiden toteutuksesta siirtyy vuodelle 2021 rakennuslupakäsittelyn viivästymisen sekä COVID-19 tilanteen seurauksena, joten investointimenot jäivät 0,4 milj. euroon.

3. Merkittävimmät tytäryhteisöt

3.1 Espoon Asunnot Oy

Espoon Asunnot Oy on Espoon kaupungin 100 %:sti omistama tytäryhtiö, jonka perustettava on vuokrata viihtyisiä ja kohtuuhintaisia asuntoja niitä tarvitseville, palvella asiakkaita sujuvasti ja pitää yllä kiinteistöjen kuntoa. Yhtiö on voittoa tavoittelematon. Yhtiöllä on tällä hetkellä yli 15 000 vuokra-asuntoa eri puolilla Espoota ja uusia rakennetaan jatkuvasti.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
100 %	120
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Elias Erämaja	Jaakko Kammonen

Toiminta

Asuntotuotantoa seurataan vuosittain tehtyjen investointipäätösten, rakentamisen aloitusten ja valmistumisten mukaisesti. 1-12/2020 aikana tehtiin investointipäätökset 364 asunnosta (Nuttukuja 4, Nuttukuja 10, Kirstinharju 4, Kalaonnentie 5, Karakalliontie 1, Majurinkatu 19 ja Maapallonkatu 5).

1-12/2020 aikana aloitettiin 480 asunnon (Kirstintie 2, Nuttukuja 4 ja Nuttukuja 10, Kirstinharju 4, Karakalliontie 1 ja Majurinkatu 19) rakentaminen. Kalaonnentie 5 ja Maapallonkatu 5 rakentaminen alkaa 2021 vuoden alussa.

1-12/2020 aikana valmistui yhteensä 374 asuntoa. Tammikuussa valmistui Kynäniekanpiha 4 (70 asuntoa). Viimeisellä neljänneksellä valmistui lokakuussa Majurinkatu 1 (117 asuntoa) ja Jousenpuistonkatu 5 (61 asuntoa) sekä joulukuussa Uno Kailaankatu 2 (126 asuntoa). Uno Kailaankatu 2 näkyy vuokratuotoissa 2021 alkaen.

Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Keskimääräinen asuntotuotannon aloitus 400 vuodessa	Neljän edellisen vuoden alkaneiden asuntojen liukuva keskiarvo	Asuntoaloituksia 1-12/2020 480 kpl. Tällöin liukuva ka 328 kpl/vuosi.	
Asiakaskokemus on hyvällä tasolla	NPS-kyselyn suosittelevuus on +40	Puhelinasiakas-palvelun NPS 1-12/2020: Suositeltavuus 44 Asteikko (-100 ... 100)	
Lämmityksen energiatehokkuus paranee	Kiinteistöjen keskimääräinen lämpöindeksi	40,5 kWh/Rm3*) (40,1 kWh/Rm3 1-12/2019) *) lukema on normeerattu. Lämmitysenergiaa on kulunut edellisen vuotta vähemmän, mutta sääkorjauslaskelma muuttaa indeksilukeman suuremmaksi lämpimästä vuodesta johtuen. Kulutusseurantajärjestelmä on vaihtunut 2020 vuoden aikana.	
Asuntojen keskimääräinen vuosittainen käyttöaste on vähintään 98 %	Käyttöaste %	98,40 %	
Aktiivinen osallistuminen asunnottomuuden vähentämiseen Espoossa	Toimenpiteet asunnottomuuden vähentämiseksi	- Vuokravelkaisten asiakkaiden tavoittamisessa käytetty apuna uusia toimintatapoja (tekstiviestit ja postikortit) hyvin tuloksin. - 3/2020 alkaen asiakastyötä siirryttiin koronaepidemian vuoksi tekemään puhelimitse. - 5/2020 valmistui ASTA-asumisneuvojan tekemä Palveluohjauksen pikaopas EA:n työntekijöille (asiakkaiden versio 6/2020). - 6/2020 tiimiin palkattiin viides asumisneuvoja loppuvuodeksi - Osallistuminen Asunnottomien yöhön. - Mukana Espoon kaupungin sosiaalitoimen hankkeessa, jossa asiakkaita tuetaan tarvitessaan suunnitelmallisella sosiaalityöllä ja he saavat asumisen turvaamiseen liittyvää tukea, lähityötä ja ohjausta. Kehittämishankkeessa rakennetaan nopean/suoran polun malli, jossa tehdään yhteistyötä wokrantajan kanssa asiakkaan nopeaksi asuttamiseksi. - ARA-rahoitteinen ASTA-talousneuvontahanke saatettiin suunnitellusti päätökseen 2020 lopussa. - Tarjottiin 2020 aikana asuntoa 240:lle asunnoton-statuksella hakeneelle. Asunnon otti vastaan 175 hakijaa ja tarjotusta asunnosta kieltäytyi 65 hakijaa, kieltäytymisprosentti oli 27,1 %. Asunnottomien osuus kaikista asunnon saaneista oli 9 %.	

Talous

Tuloslaskelma					
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Erutus 2020 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	139 600	141 286	139 153	-2 133	0 %
Liiket. muut tuotot	2 909	300	8 128	7 828	179 %
Henkilöstökulut	-6 488	-6 637	-6 924	-287	7 %
Materiaalit ja palvelut	-79 061	-80 913	-81 560	-647	3 %
Liiketoiminnan muut kulut	-345	-500	-1 089	-589	216 %
Poistot	-33 884	-30 923	-33 672	-2 749	-1 %
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta		0		0	
Liiketulos	22 731	22 613	24 036	1 423	6 %
Rahoitustuotot	65	0	111	111	71 %
Rahoituskulut	-4 933	-6 721	-4 874	1 847	-1 %
Tuloverot		0		0	
Muut tilinpäätössiirrot	-17 751	-15 778	-19 210	-3 432	8 %
Kokonaistulos	112	114	63	-51	-44 %

Espoon Asuntojen vuoden 2020 liikevaihto jäi 0,3 % alaisemmaksi kuin edeltävänä vuotena. Vuoden 2020 vuokrankorotus oli maltillinen 0,8 % (2,5 % v. 2019) ja uudiskohteiden valmistumiset painoutuivat loppuvuoteen. Suurin vaikutus liikevaihdon heikkenemiseen oli kiinteistökehityskohteilla, joiden vuokratuotot jäivät selkeästi edeltävää vuotta alaisemmiksi. Liikevaihtoa heikensivät myös koronaviruksen aiheuttamassa tilanteessa annetut liiketilöiden vuokrien alennukset ja koronavirustilanteen heijastuminen asuntojen ja liiketilöiden vuokraukseen. Kiinteistökehityksestä kertyi liiketoiminnan muita tuottoja tonttimyynneistä 5,2 M€. Lisäksi yhtiö myi 11 vuokrauskäytöstä vapautunutta asunto-osakehuoneistoa, joista suurin osa oli yksiöitä. Erillisasunnoista kirjattiin 1,2 M€ liiketoiminnan muita tuottoja. Tuotoilla rahoitetaan uudiskohteiden omarahoitusosuuksia.

Korjauskustannusten osalta koronaviruksen keskeyttämiä hankkeita pystyttiin korvaamaan seuraavalle vuodelle ohjelmoitujen hankkeiden aikaistamisella ja keskeytettyjä hankkeita päästiin jatkamaan ennakoitua nopeammin. Vuoden 2020 aikana korjauksiin käytettiin 38,0 M€ (34,1 M€ v. 2019), jossa kasvua erityisesti kiinteistön ulkopuolisissa korjauksissa. Lämmitys- ja sähkökustannuksissa säästettiin suunniteltuun verrattuna lämpimämmän vuoden ansiosta. Liiketoiminnan muita kuluja kasvatti Suvelan myytyyn tonttiin kohdistuvat purkukustannukset ja maapohjan puhdistamisen kustannukset yhteensä 0,6 M€. Poistot sisältävät 31,7 M€ poistosuunnitelman mukaiset poistot ja Espoonkatu 8 / Holvikuja 1 purettavan kiinteistön 1,9 M€ jäännösarvon poiston. Rahoituskustannukset ovat pysyneet maltillisella tasolla.

Rahoitus ja investoinnit

Rahoituslaskelma					
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Kasvu-%	
Investoinnit		52 017	121 583	80 694	55 %
Lainakanta		713 302	780 354	757 960	6 %
Kassavarat		43 196	53 515	65 603	52 %

Kassavirran investointeihin sisältyvät valmistuneet Kynäniekanpiha 4, Majurinkatu 1, Jousenpuistonkatu 5 ja Uuno Kailaankatu 2 sekä rakenteilla olevat Vesipirtintie 2, Kolkekannaksentie 1, Niittykummuntie 12 A, Kirstintie 2, Nuttukuja 4, Nuttukuja 10, Kirstinharju 4, Karakalliontie 1 ja Majurinkatu 19. Espoon Asunnoilla oli 31.12.2020 rakenteilla uudiskohteissa yhteensä 732 (626 v. 2019) asuntoa. Peruskorjauksista kassavirran investointeihin sisältyvät Keskijuoksu 19, Ankkuritie 6 ja Leppälinnunrinne 5.

Lainoja lyhennettiin 2020 vuotena 36,3 M€ ja uusia lainoja nostettiin 80,9 M€. 1/2020 nostettiin Kynäniekanpiha 4 laina (11,5 M€), 4/2020 nostettiin Majurinkatu 1 valmiusasteen mukainen laina (11,9 M€), 6/2020 nostettiin Vesipirtintie 2 valmiusasteen mukainen laina (3,8 M€) ja 8/2020 nostettiin peruskorjauskohteiden Keskijuoksu 19, Ankkuritie 6 ja Leppälinnunrinne 5 lainat (10,4 M€). Viimeisellä neljänneksellä nostettiin 10/2020 Majurinkatu 1 loppulaina (7,9 M€) ja Jousenpuistonkatu 5 laina (10,7 M€) sekä 12/2020 Uuno Kailaankatu 2 laina (24,6 M€).

Espoon Asunnot liittyi Espoon kaupungin konsernitilijärjestelyyn 1.12.2019. Konsernitilin saldo 61,7 M€ esitetään tilinpäätöksessä muissa saamisissa saman konsernin yrityksiltä.

3.2 Espoo Catering Oy

Espoo Catering Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. Espoon kaupungille yhtiö myy ruokapalveluita lasten, nuorten, ikäihmisten, potilaiden ja henkilöstön tarpeisiin sekä kokouksiin ja vierastarjoiluun. Lisäksi Espoo Catering tarjoaa ateriapalvelutoimintaan liittyviä sisäisiä asiantuntijapalveluita.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
100 %	460
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Marjo Matikka	Kristina Inkiläinen

Merkittävimmät tapahtumat toiminnassa 2020

Koko toiminnan ja tuotannon keskittämisessä huomioitiin asiakkaiden ateriapalvelun tarpeet ja koronan tuomat erityisvaateet. Tuotekehityksen pääpaino oli vuonna Kilon keittiön ruokaohjeiden muuttamisessa kylmävalmistusresepteiksi sekä uusien kasvis- ja vegaaniruokien kehittämisessä kouluruokailuun.

Kilon Keittiön tuotantoa järjesteltiin uudelleen vuoden aikana. Kilon Keittiön tuotannon alle siirtyi yhteensä 34 koulukeittiötä, osassa näistä koulun yhteydessä toimi myös päiväkotit. Kilon Keittiössä valmistettiin toimintavuoden lopussa päivittäin yhteensä ruokaa n. 32 000 asiakkaalle.

Koulukeittiöiden toiminta oli suljettu kevään 2020 aikana ajanjaksolla 18.3. - 13.5.2020 yhteensä 17 kohteessa. Auki olleissa kouluissa tarjottiin aterioita 1. - 3. luokan oppilaille. Vanhemmille oppilaille sekä lukiolaisille järjestettiin eväs- ja lounaspaketteja. Osa lukion opiskelijoista jatkoi etäopiskelua myös syyslukukaudella, jolloin lounaspakettijärjestelyä jatkettiin heidän osaltaan. Kun peruskoulun oppilaat palasivat lähiopetukseen, siirryttiin kouluissa osittaiseen luokkaruokailuun.

Hoivapalveluiden ateriapalvelujen toimittamista keskitettiin Opinmäen koulukeittiöön. Koronatilanteen takia päivätoiminnan ateriapalveluja ei toimitettu keväällä ja joulukuussa 2020. Leppävaaran ja Kaukalahden Elä- ja asu -keskusten, Tapiolan terveysaseman ja Kilon palolaitoksen lounasravintolat suljettiin ulkopuolisilta ruokailijoilta kevään 2020 aikana.

Espoo Cateringille myönnettiin ISO 9001 -sertifikaatti 3.1.2020. Sertifikaatin myönsi Bureau Veritas Certification ja se kattaa ruokapalveluiden tuottamisen tukipalvelut sekä Kilon Keittiön toiminnan. ISO 9001 -sertifikaatin myöntämisen jälkeen yhtiö lähti rakentamaan ISO 14001 -ympäristöjärjestelmää. Ympäristöjärjestelmä otettiin käyttöön syksyllä 2020 ja sen ulkoinen auditointi toteutettiin marras-joulukuussa.

Henkilökunnan ympäristötietoisuus kasvoi edelleen. Ruokapalveluiden ympäristöasioiden osaamistestin, Ympäristöpassin on suorittanut jo yli 50 prosenttia henkilöstöstä. Hävikkiviikkoon ja energiansäästöviikkoon osallistuttiin edellisten vuosien tapaan. Ruokajättemäärä laski 3,4 prosenttia vuoden 2019 tuloksesta ja ylitti tavoitteen, joka oli yhden prosentin lasku. Espoon kaupungin Ilmasto-ohjelman (2016 - 2020) ja Itämeriohjelman (2019 - 2023) tavoitteiden mukaisesti kasvis-, kausi- ja paikallisen ruoan sekä kestävästi kalastetun kalan osuutta kasvatettiin. Kaikkien tuotteiden keskimääräinen kotimaisuusaste oli 73 %. Kilon keittiön osalta kotimaisuusaste oli 78 %. Espoo Catering on myös mukana Innovatiivisia strategioita julkisille ruokapalveluille, kestävyystyökalu Itämeren alueelle (StratKIT) -hankkeessa.

Toimintaympäristön muutokset

Koronaviruspandemia on aiheuttanut paljon muutoksia toimintaan ja henkilöstöjohtamiseen maaliskuun alusta alkaen. Toimiston työntekijät ja aluepäälliköt siirtyivät etätöihin 16.3.2020 alkaen ja etätyösuositusta jatkettiin myös lomakauden jälkeen elokuussa. Kaikki tapaamiset muutettiin Teams kokouksiksi ja henkilöstöinfot on myös järjestetty Teamsin kautta kerran kuukaudessa.

Uusi työaikalaki (872/2019) astui voimaan 1.1.2020. Uuden lain myötä ylityön enimmäismäärän laskemiseen ja seurantaan tuli muutoksia. TES-perusteiset palkankorotukset ja Kiky-tuntien poistuminen toteutettiin elokuussa.

Yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut Kilon Keittiön toiminnan laajennuksesta, aluepäällikön tehtävänkuvan muutoksesta ja uudesta palveluesimiehen tehtävänkuvasta pidettiin loppuvuodesta 2019. Keittiötoiminnan muutos koski 72 henkilöä. Päivittäinen henkilöstöresurssointi keskitettiin 1.2.2020 alkaen yhdelle aluepäällikölle.

Yhteistoimintaneuvottelut viiden koulun tuotantokeittiön muutoksesta Kilon Keittiön tuotantoon alkoivat 24.9.2020 ja ne koskivat noin 20 henkilöä. Tämä toiminnan muutos toteutettiin marraskuussa.

Avaintan työehtosopimuksen uusi sopimuskausi on 1.4.2020 – 28.2.2022. Vuoden 2020 lopusta lähtien rekrytoinnissa otettiin käyttöön toimintamalli, jossa koulujen ja päiväkotien keittiöihin palkattujen uusien työntekijöiden tulee esittää itseään koskeva lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) tarkoittama rikosrekisteriote. 1.1.2020 astui voimaan lakimuutos, joka velvoittaa yhtiön eriyttämään markkinoilla harjoittaman taloudellisen toiminnan kirjanpidossa. Ulkoiseksi myynniksi kirjattavan liikevaihdon määrä oli vuonna 2020 0,3 milj. euroa. Yhtiön ulkoiseksi myynniksi kirjattavan liikevaihdon asiakasryhmiä ovat mm. vanhusten palvelutalojen omaiset, valtuustoryhmät sekä Espoon kaupungin palveluksessa oleva henkilöstö.

Espoo Catering Oy:n liikevaihto tilikaudella oli 33,6 milj. euroa (32,2) jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 4,4 prosenttia. Liikevaihdon kasvun mahdollisti talousmallin muutos, jossa oppilasruokailun laskutus siirtyi kokonaisuudessaan 1.8.2020 alkaen yhtiön kirjanpitoon. Liikevaihdosta Espoon kaupungin ostot ja henkilöstöateriat olivat 33,3 milj. euroa (31,7) ja tämä oli 99 (98) prosenttia kokonaisliikevaihdosta. Yksityinen myynti oli 0,3 milj. euroa (0,5) ja tämä oli 1 (2) prosenttia kokonaisliikevaihdosta.

Espoo Cateringin merkittävimmät asiakkaat olivat varhaiskasvatus 50 % osuudella (55) sekä opetus 33 % osuudella (27). Liikevaihdon kasvua saatiin opetuksen ja ikäihmisten ateriapalveluista, mutta muissa asiakasryhmissä näkyivät koronaviruspandemian vaikutukset. Poikkeustilanne alkoi 18.3., jonka jälkeen asiakasmäärät romahtivat päiväkodeissa ja vielä syksyllä päivähoidon asiakasmääriin vaikuttivat koronakaranteenit. Liikevaihdon laskua oli koko vuoden osalta myös tilaustarjoiluissa sekä henkilöstö- ja vierasaterioiden lounasmyynissä. Opetuksen aterioiden osalta uuteen tilanteeseen sopeuduttiin ja oppilasateriat korvattiin ruokakasseilla.

Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Asiakastytyväisyyskyselyn kokonaisarvosana palvelusta on paremmalla tasolla kuin vuonna 2019 ja jatkuva asiakaskokemuksen seuranta on toiminnassa	Tilaaaja-asiakkaiden antama yleisarvosana on vähintään samalla tasolla kuin vuonna 2019 ja päivittäinen asiakaspalautemäärä on saatu nousuun.	Asiakastytyvyyden kokonaisarvosana oli 3,7 ja oli vuoden 2019 tasolla . Asiakaskokemuksia seurattiin säännöllisesti ja palautteiden määrä saatiin nousuun asiakaskokemuskyselyillä.	●
Aterioiden hinnat säilyvät vakaina	Hintoja ei koroteta vuonna 2020	Vuoden 2020 hintoja ei korotettu.	●
Työn tuottavuus nousee vähintään 1,5 % / vuosi	Työn tuottavuuden nousu (=hlöstökulut lv.sta)	Henkilöstökulut ja työvoimanvuokraus olivat yhteensä 48 prosenttia liikevaihdosta ja työn tuottavuustavoite saavutettiin.	●
Vastuullisuus toteutuu mitattuna sekä sosiaalisella että kestävään kehitykseen liittyvillä toimenpiteillä	Ruuan hävikki-% vähintään -1 prosenttiyksikköä alle edellisen vuoden toteuman. Sosiaalinen vastuu todennetaan henkilöstön työtyytyväisyysmittauksessa. ISO 9001 sertifiointi on valmiina tilikauden aikana. Lisäksi Espoo Catering osallistuu kahteen yhteiskunnallisesti merkittävään hankkeeseen. Esim. energian säästöviikko, hävikkiviikko.	Ruuan hävikki väheni 3,4 %. Espoo Catering osallistui hävikkiviikkoon sekä energiansäästöviikkoon. ISO 9001 sertifikaatti myönnettiin 3.1.2020 Sosiaalinen vastuu todennettiin fiilismittauksilla kvartaaleittain ja joulukuun tulos oli paras koko yhtiön olemassa olon aikana.	●

Talous

Tuloslaskelma					
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Erotus 2020 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	32 163	35 806	33 579	-2 227	4 %
Liiket. muut tuotot	15	10	492	482	3180 %
Henkilöstökulut	-16 480	-17 768	-16 223	1 545	-2 %
Materiaalit ja palvelut	-11 450	-12 977	-14 593	-1 616	27 %
Liiketoiminnan muut kulut	-3 538	-4 750	-3 496	1 254	-1 %
Poistot	-324	-257	-95	162	-71 %
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta				0	
Liiketulos	386	64	-336	-400	-187 %
Rahoitusuotot			-2	-2	
Rahoituskulut	-1			0	-100 %
Tuloverot	-136	-13	29	42	-121 %
Muut tilinpäätössiirrot				0	
Kokonaistulos	249	51	-309	-360	-224 %

Koronaepidemian värityksen vuoden liiketappio oli -0,3 milj. euroa (0,3). Tulos sisältää liiketoiminnan muita tuloja, keskeytysvahingosta saatua vakuutuskorvausta 0,5 milj. euroa. Toiminnan kulut olivat 34,3 milj. euroa (31,5), joista henkilöstökulujen ja työvoimanvuokrauksen osuus oli 47 prosenttia (52), elintarvikkeiden osuus 32 prosenttia (28) ja liiketoiminnan muiden kulujen osuus 21 prosenttia (20). Talousmallin muutoksessa 1.8. alkaen kaikki kouluruo-kailuun liittyvät elintarvike- ja muut kulut siirtyivät kaupungin Ruokapalveluilta yhtiölle. Yhtiön lähes kaikki toimipaikat, (pl koulut) eli päiväkodit ja hoivayksiköt pidettiin avoinna koko pandemian ajan ja henkilöstöä ei lomautettu. Henkilöstöresurssoinnissa huomioitiin tuotannolliset ja asiakasmäärässä tapahtuneet muutokset.

Vuoden lopussa Espoo Catering Oy:n palveluksessa oli 465 (431) henkilöä. Heistä oli vakituisessa työsuhteessa 415 (410) ja määräaikaaisessa 47 (21). Osa-aikaisten työntekijöiden määrä oli 47 (37).

Tilikauden jälkeiset tapahtumat ja tulevaisuuden näkymät

Koronaan liittyvät epävarmuudet jatkuvat myös vuonna 2021. Koronarajoitusten takia toisen asteen oppilaitosten etäopiskelu jatkuu ainakin 31.1.2021 asti ja näin ollen kuuden lukiokohteen lounastarjoilu toteutetaan jakamalla opiskelijoille lounaspaketteja.

Ympäristösertifiointi onnistui loppuvuonna 2020 hyvin ja ympäristösertifikaatti tullaan myöntämään vuoden 2021 alussa. Myös laatusertifiointi onnistui ja sertifikaatti säilyy yhtiössä. Aromi -toiminnanohjausjärjestelmän versiovaihdon hankintaprosessia siirrettiin koronaviruspandemian takia. Yhtiön hallitus on hyväksynyt versionvaihdon investointiesityksen loka-kuussa 2019. Uuden version hankinta ja sen käyttöönotto ajoittunee vuosille 2021 - 2022. Espoo on näkemyksemme mukaan koronan jälkeen kasvava kaupunki ja näkymä asiakaspotentiaalin kasvuun niin kouluissa kuin päiväkodeissakin on hyvä. Edelleen kasvavan ateriatuotannon sekä laadukkaan, kokonaistaloudellisen ja tehokkaan toiminnan takaamiseksi on Kilon Keittiön toimintaa ja koko keittiöverkostoa arvioitava jatkuvasti.

Riskien hallinta

Riskirekisterissä on kuvattuna merkittävimmät riskit, niiden hallintakeinot, kehittämistoimet ja vastuuhenkilöt. Merkittävimmät riskit ovat elintarvikehygieniapikkeamat, ammattitaitoisen

henkilöstön rekrytointivaikeudet, sähkön ja veden jakeluhäiriöt, lakot, pandemiat, imagotapit sekä työsuojeluun liittyvät ongelmakohdat sekä mahdolliset alihankkijoiden toimet. Yhtiössä tehtyä riskirekisteriä arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti. Taloudelliset riskit pyritään eliminoidaan tarkalla talouden seurannalla ja välittömällä toimenpiteillä. Omavalvonta ja hygieniaohjelmien mukainen toiminta ehkäisevät ruokaan liittyvien riskien toteutumista. Laatu- ja ympäristösertifioinnin mukainen toiminta selkeyttää prosesseja ja seuranta-auditoinnit rytmittävät tätä työtä.

Koronavirus konkretisoi pandemian riskin. Johtoryhmästä muodostettu korona-ajan kriisiryhmä kokoontuikin keväällä päivittäin ja syksyllä viikoittain sekä tarpeen mukaan linjaamaan tarvittavia toimintatapamuutoksia, tekemään hankintapäätöksiä sekä seuraamaan resurssien riittävyyttä sekä yhtiön taloudellista tilannetta. Hallitukselle viestittiin lähes viikoittain tilanteen kehittymisestä ja kevään 2020 aikana hallitus myös kokoontui normaalia useammin.

3.3 KOY Espoon sairaala

KOY Espoon sairaala on Espoon kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. Yhtiön toimialana on vuokraoikeuden nojalla hallita Espoossa sijaitsevaa kiinteistön 49-64-1-9 (Turuntie 150) osaa sekä omistaa ja hallita kiinteistöllä olevia tai sille rakennettavia rakennuksia.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
100 %	1
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Olli Isotalo	Maija Lehtinen

Toiminta

Espoon sairaalan 4. kerroksen tiloissa toimii HUS synnytyssairaala ja aulatiloiissa apteekki sekä R-kioski. Sairaalan ylläpidosta vastaa HUS.

Yhtiöllä ja rakennuksen urakoitsijalla on vireillä prosessi koskien erityisesti urakan lisä- ja muutostöistä johtuvaa erimielisyyttä.

Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite*	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Ylläpitösopimuksen mukainen toiminta ja tuotannon varmistaminen	Ylläpitokustannus	Toiminta on sopimuksen mukaista.	●
Takuukorjausten valmistuminen	Takuutyöt valmiit 100 %	Takuutöiden loppuunsaatto menossa	●
Talousarvion mukainen toiminta	Talousarvio	Taloustilanne on talousarvion mukainen	●
Oikeusprosessi	Prosessin aikataulu	Valmistelu etenee aikataulussa	●

*Koy Espoon Sairaallalla ei ole Espoon valtuuston asettamia tavoitteita. Oheisessa taulukossa esitetyt tavoitteet ovat yhtiön omia tavoitteita.

Talous

Tuloslaskelma					
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Erotus 2020 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	4 328	3 843	3 812	-31	-12 %
Liiket. muut tuotot				0	
Henkilöstökulut	-42	-42	-40	2	-5 %
Materiaalit ja palvelut	-3 583	-3 477	-3 456	21	-4 %
Liiketoiminnan muut kulut				0	
Poistot	-339	-220	-405	-185	19 %
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta				0	
Liiketulos	364	104	-89	-193	-124 %
Rahoitustuotot	1 627	1 397	1 397	0	-14 %
Rahoituskulut	-1 919	-1 501	-1 309	192	-32 %
Tuloverot	17			0	-100 %
Muut tilinpäätössiirrot				0	
Kokonaistulos	89	0	-1	-1	-101 %

Rahoituslaskelma				
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Kasvu-%
Investoinnit		0	0	
Lainakanta		143 605	136 628	-5 %
Kassavarat		10	9	17440 %

3.4 Länsimetro Oy

Länsimetro Oy:n tarkoituksena on rakennuttaa, omistaa, hallita, ylläpitää, huoltaa ja kehittää Helsingin Ruoholahdesta Espoon Matinkylään ja edelleen Kivenlahteen ulottuvan länsimetron metrolinnettä palvelevia raiteita, tunneleita, asemarakennuksia, pysäköintitiloja ja muita länsimetroa ja sen toimintaa palvelevia rakennelmia ja laitteita. Espoo omistaa yhtiöstä noin 85 % ja Helsinki noin 15 %. Länsimetro perustettiin vuonna 2007.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
84,4 %	20
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Olli Isotalo	Ville Saksi

Toiminta

Länsimetro omistaa, rakentaa, ylläpitää ja kehittää

Länsimetron Ruoholahti-Matinkylä osuudelle kahden edellisen vuoden aikana tehdyt käytettävyyttä parantavat investointihankkeet, joista merkittävimmät Matinkylän läntinen sisäänkäynti, Urheilupuiston itäinen sisäänkäynti, Matinkylän väestönsuoja ja Tapiolan eteläinen sisäänkäynti, ovat takuuvaiheessa. Tapiolan eteläisen sisäänkäynnin takuutarkastukset tulevat ajankohtaisiksi alkuvuonna 2021. Näiden isojen investointien lisäksi on pieniä käytettä-

vyiden parannusinvestointeja viimeistelyvaiheessa, kuten Keilaniemen liiketilan jäähdytyksen parantaminen. Urheilupuiston itäisen sisäänkäynnin ulkopuolelle selvitetään edelleen polkupyöräpysäköinnin lisäysmahdollisuuksia.

Länsimetro Oy:n Ruoholahti - Matinkylä osuutta hallinnoivan HKL:n huolto- ja kunnossapitotehtävien suoritteet ovat olleet keskimäärin hyvällä tasolla. Vuoden 2020 käyttövaiheen investoinnit eivät ole toteutuneet suunnitellusti, keskeneräiset jatkuvat ja siirtyvät vuodelle 2021.

Metrojärjestelmään liittyviä kehittämishankkeita on käynnissä. Vuoden 2020 kehittämishankkeista mm. Virve-verkon kuuluvuuden parantamiseen sekä kameravalvontajärjestelmään liittyvät hankkeet valmistuivat kesän ja syksyn 2020 aikana. Uuden sähköisen huoltokirjajärjestelmän käyttöönotto oli 9.6.2020. Huoltokirjajärjestelmään syötettävän aineiston laadunvarmistusta on tehty syksyn 2020 aikana.

Vuoden 2020 aikana on edistetty Länsimetron asemien kaupallisten tilojen potentiaalin hyödyntämistä. Matinkylän asemalla on käynnissä digimainonnan pilottihanke, jonka perusteella arvioidaan vastaavan laitteiston sijoittamismahdollisuuksia kaikille asemille tarkoituksena lisätä merkittävästi mainonnan tuottoja. Keilaniemen liiketilaan ei ole markkinoinnista huolimatta löydetty vuokralaista. Kaupallisten tilojen kehitystyötä jatketaan edelleen ja selvityksessä on myös asemien pientilojen hyödyntäminen muuhunkin kuin kaupalliseen käyttöön. Tavoitteena on entisestään kehittää asemien palveluvalikoimaa ja matkustajakokemusta.

Yleisesti riskivaikutusten painopiste on kuluneen vuoden aikana siirtynyt kustannuksista turvallisuuden suuntaan. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että turvallisuustaso olisi heikentynyt, vaan muutos johtuu siitä, että kokemuksen karttuessa merkittävä kustannusriskeistä on poistunut tai kustannusvaikutukset ovat vähentyneet. Merkittävimpinä riskeinä on tunnistettu metron kapasiteetin kasvattamiseen liittyvät epävarmuustekijät. Riskienhallintaa kehitetään ja jatketaan yhteistyössä mm. HKL:n kanssa vuoden 2021 aikana.

Matinkylä - Kivenlahti

Hankkeen eteneminen

Vuosi 2020 oli tärkeä koko hankkeen onnistumisen kannalta. Eri urakoiden ja urakoitsijoiden työvaiheiden ja aikataulujen yhteensovittamiseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Hankkeen rakentamisen kokonaisvalmius joulukuun lopussa on n. 85,2 % (Q3 raportissa 77,5%). Rakennustöiden valmius on n. 91,7 % (Q3 raportissa 84%) ja taloteknisten töiden valmius 91,2 % (Q3 raportissa 79,7 %). Työmaavahvuus on 714 (Q3 raportissa 836) henkilöä.

Työmaavahvuus on ollut raportointijaksolla jokaisessa kohteessa hyvä koronaviruksesta huolimatta. Koronavirusepidemia on aiheuttanut viiveitä mm. hissien ja liukuportaiden toimituksiin ja asennuksiin sekä joidenkin materiaalien toimituksiin. Myös koronatapausten määrä hankkeessa on lisääntynyt. Viiveiden ja koronatapausten vaikutukset on saatu minimoitua ja eivätkä ne tällä hetkellä vaikuta kohteiden valmistumiseen. Koronan mahdollisesti aiheuttamia riskejä ennakoidaan ja vaikutuksia seurataan koronariskiarvioinneissa jatkuvasti johtoryhmän toimesta.

Rakennusurakoiden työt asemien ja ratalinjan kuilujen runkojen osalta on saatu valmiiksi vuoden 2020 aikana ja töiden painopiste on ollut taloteknisissä töissä sekä järjestelmäasennuksissa. Käynnissä on sisäänkäyntirakennusten ja kuilujen julkisivujen ja vesikattojen rakentaminen, aseman sisävalmistustyöt kuten pintakäsittelyt ja alakattotyöt. Talotekniset työt ovat täydessä käynnissä kaikilla asemilla. Osassa kohteissa talotekniikkatyöt ovat jo siinä

valmiudessa, että urakoitsijan itselleluovutukset on tehty ja järjestelmien väliset pistetestaukset ja toimintakokeet on aloitettu.

Käyttöönottovaihetta on valmisteltu ja käyttöönottosuunnitelmia laadittu kuluneen vuoden ajan. Projektinjohtourakoitsijoiden käyttöönottosuunnitelmat ja -aikataulut ovat Espoonlahden urakkaa lukuunottamatta kaikki valmistuneet vuoden loppuun mennessä.

Tilannejohtamisen malli on vakiinnutettu ja tilannekeskustoimintaa kehitetään jatkuvasti. Käyttöönoton tilannekeskuskonsepti on seurannassa. Myös toimia projektinjohtoyhteistyön parantamiseksi kehitetään koko ajan. Hankkeen dokumentaatiohallinnan tietojärjestelmä Mettia kehitetään edelleen koko ajan. Länsimetron vuorovaikutus kaupunkisuunnittelun ja liittyvien hankkeiden kanssa jatkuu. Asemien sisäänkäyntien, ratalinjan kuilujen ja huoltotunnelien suuaukkorakennusten suunnitelmia tarkennetaan muilta käynnissä olevilta rakennushankkeilta saadun tiedon mukaan. Kaupunginhallitus teki helmikuussa päätöksen autojen ja polkupyörien liityntäpysäköintijärjestelyistä, tärkein muutos oli Kivenlahden autopysäköintipaikkojen vähentäminen 300 paikalle. Kivenlahden liityntäpysäköintiyhtiö on perustettu ja pysäköintilaitoksen suunnittelu sekä esirakentamisen valmistelu on aloitettu, muilla asemilla autopysäköinti järjestetään yhteistyössä muiden hankkeiden kanssa.

Aikataulu ja kustannukset

Matinkylä-Kivenlahti hanke etenee kokonaisuutena hankesuunnitelman mukaisessa aikataulussa. Suunnittelutilanne on hyvä ja rakennusurakat on edenneet pääosin ilman suunnittelusta johtuvia tuotantoviiveitä. Rakenteiden rakentaminen ja sitä kautta suunnittelu on hyvin pitkällä, eikä sieltä odoteta enää tulevan aikatauluvaikutuksia. Asemien rakennusurakoiden toteutuksissa on asemakohtaisia viiveitä 0-4 kuukautta. Viiveiden ei kuitenkaan arvioida vaikuttavan hankesuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tavoitteena on, että Matinkylä-Kivenlahti osuus luovutetaan operaattori HKL:n käyttöön vuoden 2023 aikana.

Hanke etenee kokonaisuutena kustannusarvion mukaisesti. Merkittäviä yksittäisiä kustannusriskejä ei ole tunnistettu. Hankkeen kustannusennuste on noussut ennustettua nopeammin vuoden 2020 aikana. Rakentamisen kustannushallintaan on kiinnitetty ja kiinnitetään enemmän huomioita huolehtien kustannuskurista. Tavoitehinnan muutosesitysten määrä urakoissa on odotusten mukaisesti lisääntynyt rakennustöiden edetessä ja kustannusennusteita on korjattu ylöspäin. Rakennustöiden ennustetaan maksavan enemmän kuin tarjousvaiheessa urakoitsijat ovat arvioineet. Urakoihin on lisäksi tullut laajuus- ja laatutason muutoksia. Kustannusriskiarvion perusteella ei kuitenkaan ole tunnistettu hankkeen tavoitteita vaarantavia kustannusriskejä.

Hankkeen valmistumisen kannalta merkittävin riski on ollut Espoonlahden aseman rakenteiden valmistuminen ajoissa. Espoonlahden asemalla on yhteisiä rakenteita kauppakeskus Lippulaivan kanssa. Espoonlahden aseman rakennustöiden ennustetaan valmistuvan loka-kuun lopussa 2021. Viivästyminen johtuu pääosin siitä, ettei Lippulaiva-hanke pystynyt luovuttamaan rakentamisvastuullaan olleita rakenteita aikataulun mukaisesti. Vaikka viive on merkittävä ja lisää riskiä koko hankkeen onnistumiselle, hankesuunnitelman mukainen aikataulutavoite ei kuitenkaan ole vaarassa. Espoonlahden Bussiterminaalin rakennustyöt ovat käynnistyneet, kun Lippulaiva luovutti tilat Länsimetrolle.

Myös Kaitaan ja Kivenlahden asemien rakennustöissä on viivettä kohteiden aikatauluissa. Kohteet eivät ole kuitenkaan hankkeen kokonaisaikataulun osalta kriittisellä polulla. Hissien ja liukuportaiden asennusaikatauluissa saattaa ilmetä muutoksia koronan takia. Hissiuurakoitsijalla on myös vaikeuksia saada asennusryhmiä Suomeen, joten tämä saattaa aiheuttaa viivettä. Tilannetta seurataan jatkuvasti.

Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Länsimetro Oy:n metron jatkeen (vaiheen 2) rakentaminen etenee sopimusten ja suunnitelmien mukaisesti	Koko LM2-hankkeen tapaturmataajuus ≤ 15	Työturvallisuuden toteuma oli joulukuun lopussa 13,25 tapaturmaa / miljoonaa työtuntia kohden. Koko LM2 hanketta koskeva tapaturmataajuus tavoite ≤ 15 / miljoonaa työtuntia kohden on Matinkylä-Kivenlahti hankkeessa asetettu merkittävästi tiukemmaksi kuin rakennusalan keskimääräinen taso Suomessa. Rakennusalan valtakunnallinen keskiarvo on 60 kpl/miljoonaa työtuntia kohden ja infrarakentamisen valtakunnallinen keskiarvo on 30 kpl/miljoonaa työtuntia kohden. Työturvallisuutta edistetään työmailla ja työturvallisuustilannetta seurataan aktiivisesti.	
Länsimetro Oy:n metron jatkeen (vaiheen 2) rakentaminen etenee sopimusten ja suunnitelmien mukaisesti	LM2-hankkeen odotettu luovutus liikennöintiä varten vuoden 2023 aikana	Runkotyöt ovat lähes valmiit ja painopiste on selkeästi siirtynyt taloteknisiin töihin, sekä pinta- ja sisärakennustöihin. Sammalvuoren varikon rakennusurakka saatiin vastaanotettua joulukuussa. Urakkasopimusten mukaisiin tavoitteisiin nähden on havaittu muutamien kuukausien viiveitä. Viiveiden ei kuitenkaan arvioida vaikuttavan hankesuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Espoonlahdessa Lippulaivan urakoitsija Skanskan rakennustyöt sekä töiden yhteensovittaminen ovat edenneet, joskin viiveitä on edelleen havaittu. Yhteistyötä on tiivistetty viiveiden poistamiseksi ja etenemistä seurataan. Näiden toimien odotetaan pienentävän Espoonlahden kohteeseen liittyvää riskiä. Tavoitteen toteutuminen ei hankkeen tilannekuvan perusteella ole vaarassa.	
Länsimetro Oy:n metron jatkeen (vaiheen 2) rakentaminen etenee sopimusten ja suunnitelmien mukaisesti	LM2-hankkeen kustannusennuste $\leq 1\,159$ miljoonaa	Hanke etenee budjetissa, eikä merkittäviä kustannusriskejä ole tunnistettu. Tavoitehinnan muutosesitysten määrä urakoissa on odotusten mukaisesti lisääntynyt rakennustöiden edetessä ja kustannusennusteita on korjattu ylöspäin. Kustannuskuria on tiukennettu ennusteen nousun vuoksi. Tavoitteen toteutuminen ei kuitenkaan hankkeen tilannekuvan perusteella ole vaarassa.	
Riskienhallinnasta ja realistisesta aikataulu- ja kustannustoteumasta raportoidaan tiiviisti ja avoimesti omistajille sekä mahdolliset merkittävät muutokset hankkeessa käsitellään omistajien kanssa	Raportointi ja käsittely omistajan kanssa	Projektin ja omistamisen riskejä seurataan jatkuvasti. Projektin riskit raportoidaan vuosikellon mukaisesti kvartaaleittain. Omistamisen riskienhallintaa ollaan kehittämässä. Omistamisen riskit ovat varsin vakaalla tasolla eikä niissä tapahdu merkittäviä muutoksia. Tämän vuoksi raportointiväli on jatkossa puolivuositaittain. Koronaan liittyviä riskejä on tunnistettu ja niiden vaikutusten arviointia on tehty jatkuvasti koronariskipalaverissa. Koronan vaikutuksista on raportoitu Espoolle myös erilliseen kyselyyn vastaamalla.	

Talous

Tuloslaskelma					
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Erutus 2020 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	19 275	22 389	15 708	-6 681	-19 %
Liiket. muut tuotot	1 323	1 399	741	-658	-44 %
Henkilöstökulut	-1 552	-1 808	-1 680	128	8 %
Materiaalit ja palvelut	-18 217	-20 874	-18 300	2 574	0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-716	-902	-1 254	-352	75 %
Poistot	-31 403	-31 467	-31 403	64	0 %
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	0			0	
Liiketulos	-31 290	-31 263	-36 188	-4 925	16 %
Rahoitustuotot	39 697	48 679	49 490	811	25 %
Rahoituskulut	-16 011	-15 943	-15 375	568	-4 %
Tuloverot	2 928		500	500	-83 %
Muut tilinpäätössiirrot		-2 329			
Kokonaistulos	-4 676	-856	-1 573	-717	-66 %

Länsimetro Oy:n omistamiseen, ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvät tehtävät rahoitetaan omistajilta perittävillä vastikkeilla ja rakentamistoiminta omistajien takaamalla ulkoisella rahoituksella. Vuonna 2020 kerättävät vastikelaskelman mukaiset hoitovastikkeet ovat 13,5 miljoonaa euroa ja hallintovastikkeet 2,1 miljoonaa euroa. Vuosi 2019 oli ylijäämäinen sekä hoito- että hallintovastikkeiden osalta, mikä pienentää tänä vuonna kerättävien vastikkeiden määrää. Yhtiön hallinnon toteutuneet kustannukset ovat noin 250k budjetoitua pienemmät. Hoitovastikkeella rahoitettavan metro-omaisuuden hoidon, kunnossapidon ja kehittämisen kustannuksien odotetaan jäävän noin 1,5M alle budjetoidun.

Vuoden 2020 osalta korona vaikutti ennen kaikkea yhtiön mainos- ja liiketilatuloihin. Näiden osuus yhtiön kaikista tuloista ei kuitenkaan ole kuin joitain prosentteja. Alijäämä suhteessa budjettiin on noin 460k.

Investoinnit ja rahoitus

Rahoituslaskelma					
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Kasvu-%	
Investoinnit		175 000	195 547	220 000	26 %
Lainakanta		1 431 000	1 596 176	1 605 000	12 %
Kassavarat		17 378	20 000	29 076	67 %

Vuoden 2020 aikana hankkeen toteutukseen on hankittu uutta lainarahoitusta 180 miljoonaa euroa. Kivenlahti-Matinkylä - hankkeen kokonaisrahoitus on syyskuun 2020 loppuun mennessä 640 miljoonaa euroa lainarahoitusta ja 155,9 miljoonaa euroa valtionavustusta. Vuoden 2019 avustus saatiin huhtikuun alussa. Vuoden 2020 valtionavustus on arviolta 67 miljoonaa. Rakennuskustannusten nousun myötä valtionosuuden arvioidaan nousevan yhteensä noin 245 M euroon.

Vuonna 2019 aloitettujen käyttövaiheen investointien toteutukset Ruoholahti-Matinkylä -vä- lillä jatkuivat vielä vuoden 2020 aikana. Käyttövaiheen investointien tason ennakoidaan nousevan hieman edellisestä vuodesta, pääosin johtuen investoinnista ylläpidon toiminnanoh- jausjärjestelmään sekä Koivusaaren metroasemaan.

Kokonaisinvestointien ennuste vuodelle 2020 on 220 miljoonaa euroa (ilman valtionavustusosuutta), pitäen sisällään ensimmäisen vaiheen hankesuunnitelman mukaisten töiden loppuunsaattamisen, käytönaikaiset investoinnit, sekä toisen vaiheen rakennusaikaiset investoinnit ja rahoituskulut.

Monien ensimmäisen vaiheen lainojen lyhennykset alkoivat vuoden 2019 aikana ja tämä on kasvattanut yhtiön rahoitusvastiketta. Rahoitusvastikkeen nousu jatkuu myös vuosina 2020-2022 samasta syystä.

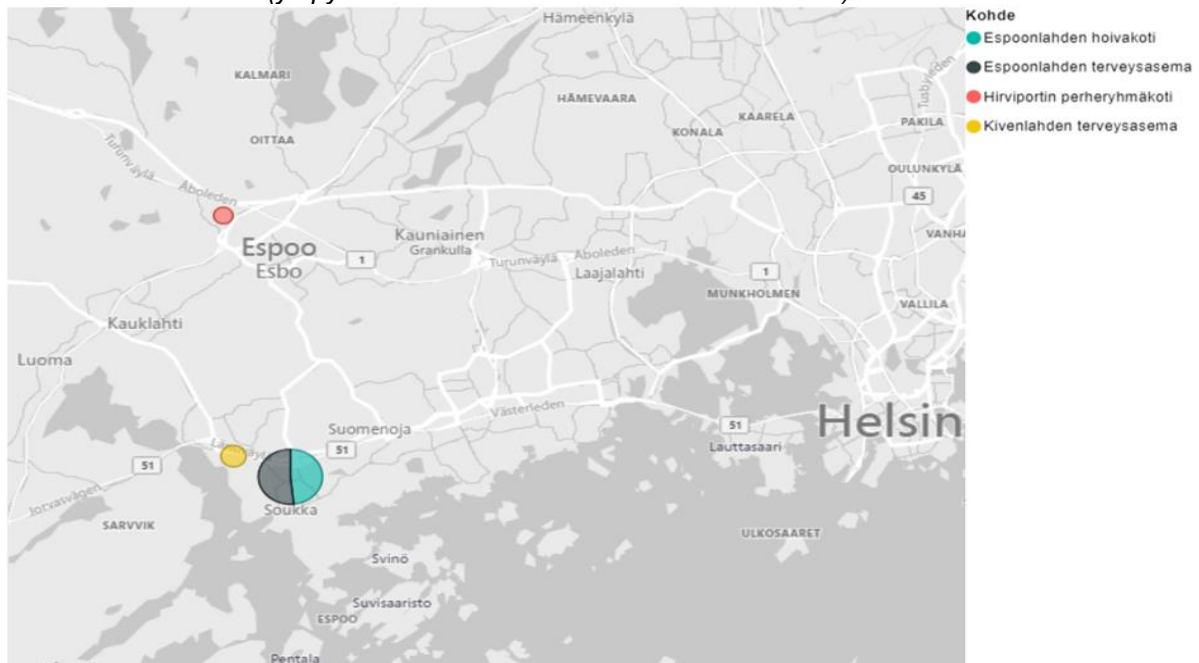
Rahoituksen kustannusennuste koko hankkeen rakentamisen ajalta on 34,4 M€. Ennusteessa on varauduttu vastikerahoituksen alkamiseen vuoden 2023 alusta ja kahden prosentin korkotasoon uusissa lainoissa.

3.5 KOY Espoon Sotekiinteistöt

Kiinteistö Oy Espoon Sotekiinteistöt on 100 %:sti Espoon kaupungin omistama yhtiö. Yhtiö omistaa tai hallitsee Espoossa sijaitsevia kiinteistöjä sekä rakennuttaa, omistaa ja hallitsee niille rakennettavia rakennuksia. Oleellinen osa toimintaa on espoolaisten terveysasemien rakennuttaminen ja peruskorjaaminen. Lisäksi yhtiö tuottaa omistamiensa tai hallitsemiensa kiinteistöjen ja niillä sijaitsevien rakennusten kiinteistöpidon palvelut.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
100 %	1
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Olli Isotalo	Harri Kivinen

Sotekiinteistöt kartalla (ympyrän koko viittaa rakennusten neliömäärään):

Talous

Tuloslaskelma					
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Erotus 2020 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	746	894	934	40	25 %
Liiket. muut tuotot		0	0	0	
Henkilöstökulut	-3	-12	-8	4	167 %
Materiaalit ja palvelut		-706	0	706	
Liiketoiminnan muut kulut	-501	0	-670	-670	34 %
Poistot		0	0	0	
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta		0	0	0	
Liiketulos	242	176	256	80	6 %
Rahoitustuotot	593	667	889	222	50 %
Rahoituskulut	-44	-646	-40	606	-9 %
Tuloverot				0	
Muuttilinpäättösiirrot	-268				-100 %
Kokonaistulos	523	197	1 105	908	111 %

Rahoituslaskelma					
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Kasvu-%	
Investoinnit			0		
Lainakanta		9 811	9 514	-3 %	
Kassavarat		452	711	1 095	142 %

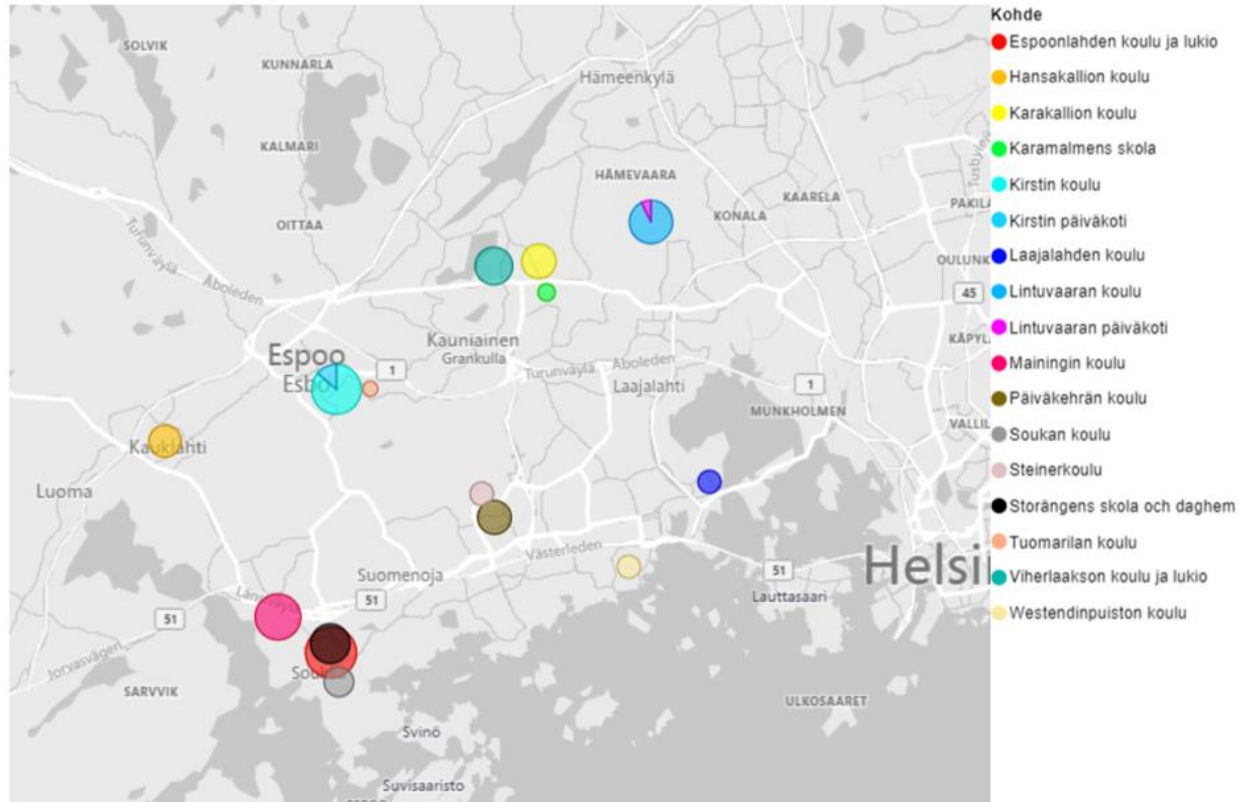
Yhtiön liike-tulos oli talousarvion mukainen ja kokonaistulos noin miljoona euroa talousarviota parempi.

3.6 KOY Espoon Koulu- ja päiväkotitilat

Kiinteistö Oy Espoon Sotekiinteistöt on 100 %:sti Espoon kaupungin omistama yhtiö. Yhtiö omistaa tai hallitsee Espoossa sijaitsevia kiinteistöjä sekä rakennuttaa, omistaa ja hallitsee niille rakennettavia rakennuksia. Oleellinen osa toimintaa on espoolaisten koulujen ja päiväkotien rakennuttaminen ja peruskorjaaminen. Lisäksi yhtiö tuottaa omistamiensa tai hallitsemiensa kiinteistöjen ja niillä sijaitsevien rakennusten kiinteistöpidon palvelut.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
100 %	1
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Olli Isotalo	Harri Kivinen

Koulu- ja päiväkotikiinteistöt kartalla (ympyrän koko viittaa rakennusten neliömäärään):

Toiminta

Viherlaakson koulun ja lukion peruskorjausta ja laajennusta sekä Laajalahden koulun ja Tuomarilan koulun peruskorjauksia varten nostetaan tulevana vuosina lisää lainaa, joten lainakanta tulee kasvamaan. Kyseiset peruskorjaukset ovat myös yhtiön merkittävimmät investoinnit.

Talous

Tuloslaskelma					
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Erotus 2020 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	6 013	8 193	7 443	-750	24 %
Liiket. muut tuotot	28	30	26	-4	-7 %
Henkilöstökulut	-21	-27	-24	3	14 %
Materiaalit ja palvelut		-7 818	0	7 818	
Liiketoiminnan muut kulut	-5 462	0	-6 946	-6 946	27 %
Poistot		0		0	
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta		0	0	0	
Liiketulos	558	378	499	121	-11 %
Rahoitustuotot	9 261	12 892	2 135	-10 757	-77 %
Rahoituskulut	-1 830	-2 266	-1 659	607	-9 %
Tuloverot		0		0	
Muut tilinpäätössiirot	-7 989				-100 %
Kokonaistulos	0	11 004	975	-10 029	

Rahoituslaskelma				
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Kasvu-%
Investoinnit	49 960	60 678	71 787	44 %
Lainakanta	155 941	158 856	163 794	5 %
Kassavarat	8 105	3 921	11 620	43 %

3.7 Espoon seudun koulutus kuntayhtymä Omnia

Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntiensa puolesta ammatillista koulutusta ja aikuiskoulutusta, mikäli siitä jäsenkuntien kanssa erikseen sovitaan. Espoon osuus peruspääomasta on 86,89 %.

Omistusosuus	Henkilöstömäärä
86,89 %	910
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja
Pirjo Kemppe-Virtanen	Sampo Suihko

Toiminta

Vuoden 2020 toimintaa, taloutta ja kokonaisuutta varjosti lähes koko vuoden ajan COVID-19. Maaliskuusta lähtien päätöksenteossa seurattiin valtakunnallisia ja alueellisia ohjeistuksia ja sopeutettiin Omnian toiminta kulloinkin määrättyihin raameihin. Kuntayhtymän johtajan linjauksen mukaisesti toiminta järjestettiin siten, ettei henkilöstöä lomautettu kevään tiukkoinaakaan jaksoina, vaan kaikille osoitettiin vaihtoehtoisia työtehtäviä. Omnian korona-valmiusryhmä kokoontui viikoittain laadittujen tilanneraporttien analysoimiseksi ja toiminnallisten ohjeiden valmistelemiseksi. Erittäin tiivis yhteydenpito Espoon kaupungin valmiusryhmän ja asiantuntijoiden kanssa varmisti toiminnallisten ohjeiden ajantasaisuuden ja pandemian kehityksen arvioinnin ja ennakkoinnin parhaalla käytettävissä olevalla tasolla. Kaupungin hankintojen kautta saatiin hankittua suojavarusteita henkilökunnalle ja rajatussa määrin myös opiskelijoille. Tiukoilla toimenpiteillä onnistuttiin pandemian rajoittaminen yksittäisiin tapauksiin eri toimipisteissä, laajempia ryppäitä välttämällä. Valtaosa Omnian piirissä olleista tartunnoista todettiin saaduksi oppilaitoksen ulkopuolella.

Hallitus vahvisti osana vuoden 2021 talousarviota ja -suunnitelmaa strategisen viitekehyksen mukaisen kestäväns tulevaisuuden tiekartan vuosille 2021–2024. Omnia toimii yhteisönä kestävästi ja vastuullisesti ja toteuttaa kestäväns tulevaisuuden tavoitteita neljällä ohjelmalla:

- Hiilineutraali Omnia, vuoden 2021 läpileikkaava teema
- Ihmisarvioinen Omnia, vuoden 2022 läpileikkaava teema
- Kiertotalouden Omnia, vuoden 2023 läpileikkaava teema
- Älykäs ja resurssiviisas Omnia, vuoden 2024 läpileikkaava teema

Kestäväns kehityksen tavoitteiden saavuttamista seurataan koko Omnia-yhteisön tasolla tiekartan mittareiden avulla ja toimintaa auditoidaan mm. Okka-säätiön sertifikaatin kautta. Syksyllä 2019 perustetun yrityspalveluita, työllisyyttä ja maahanmuuttoa sekä osallisuutta koskevat palvelut ovat edenneet asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Osallisuutta ja työllistymistä edistävä toimintamalli rakennettiin opetus- ja kulttuuriministeriön jatkuvan oppimisen erillirahoituksella osaksi Espoon kaupungin työllisyyden kuntakokeilua, joka käynnistyy 1.3.2021. Toimintamallissa Omnia neuvoo, ohjaa, valmentaa ja kouluttaa heikossa työmarkkina-asemassa olevia kuntakokeilun asiakkaita nopeavaikutteisilla osaamispalveluilla kohti työllistymistä.

Työllisyyden vahvistamiseksi Omnia perusti kesällä 2020 Wenhe Oy:n yhdessä Careeria Oy:n, Hyria Säätiö sr:n ja Invalidisäätiö sr:n kanssa. Yhtiö harjoittaa työllisyys-, valmennus- ja ohjauspalveluiden tuottamista työllisyyden ja työssä pysymisen vahvistamiseksi. Palveluina ovat mm. työvoiman vuokraus- ja rekrytointipalvelut sekä yksilölliset työllistämisen-, osaa- mis- ja urapalvelut.

Nuorten työpajoissa poikkeustilanteen negatiivinen vaikutus on ollut merkittävä, eikä määrällisiä tavoitteita ole saavutettu. Palveluun ohjautuminen hidastui ja osa asiakkaista ei halunnut tai kyennyt osallistumaan työpajatoimintaan pandemian aikana. Pandemiasta huolimatta kaikki palvelut on pystytty pitämään käynnissä ja Nuorten työpajat ottivat onnistuneesti käyttöön etävalmennuksen menetelmiä ja työvälineitä. Espoon kaupunki irtisanoi joulukuussa Nuorten työpajoja koskevan sopimuksen päättymään 31.12.2021. Neuvottelut uuden sopimuksen solmimiseksi käydään kevään 2021 aikana.

Osaamiskeskus OSKE saavutti asiakastavoitteensa, vaikka poikkeustilanne hidasti TE-toimiston asiakasohjausta. Myös jatkosijoittumisissa työhön ja opiskeluun onnistuttiin hyvin. COVID-19 asetti suuret haasteet Omnian menestykselliselle kansanväliselle toiminnalle. Opiskelija- ja henkilöstövaihto-ohjelmat tyrehtyivät täysin samoin kuin aiempina vuosina erittäin vaikuttavat kansainvälisten delegaatioiden vierailut Omniassa. Osakkuusyhtiön (Omnia Education Partnerships Oy) koulutusviennin myynti odottaa parempia aikoja, mutta yhtiö selviää kertomusvuodesta taloudellisesti mm. henkilöstöjärjestelyjen ansiosta.

Kertomusvuoden aikana Omnian eri toimipisteissä on toteutettu kuntoarvioita ja -tarkastuksia sekä tehty elinkaariajattelun mukaisia korjaus- ja ylläpitotöitä. Tämän myötä laaditaan tilojen käyttöasteiden tehostamisohjelma ja vahvistetaan opiskelijoiden oppimisedellytyksiä erilaisissa oppimisympäristöissä.

Toimintojen keskittämistä Omnian omiin tiloihin jatketaan ja samalla ennakoidaan Clean-TechGarden -hankkeen (CTG) etenemistä. Hankkeella pyritään varmistamaan, että Kiviruu-kin alueelle metroradan välittömään läheisyyteen saadaan luotua toimintakokonaisuus, joka mahdollistaisi toimintojen keskittämistä ja vuokratiloista luopumista. Espoon kaupunginhallituksen 5.10.2020 päätös tonttivarauksen laajentamisesta Omnian ja NCC:n yhteiseksi suunnitelmaksi sekä päätökseen liittyvät suunnittelua ohjaavat linjaukset ovat ohjanneet alueen kaavan valmistelua. Kaupungin ja tonttivarauksen haltijoiden yhteisenä tavoitteena on alueen klaavan vahvistuminen 2021.

Toimintaympäristössä tapahtuvat merkittävimmät muutokset ja niiden vaikutukset

Sote-/maakuntauudistuksen lainsäädännön viivästyminen sisältää edelleen epävarmuustekijöitä sekä olemassa olevan koulutuksen että markkinaperusteisen koulutuksen järjestämiseen tulevaisuudessa.

Oppivelvollisuuden voimaan tuleminen syksystä 2021 on mittava uudistus, jonka valmistelu on Espoon kaupungin vastuulla ja toteutus vahvasti myös Omnian tehtävänä. Omnian asiantuntijat ovat mukana kaikissa valmisteluryhmissä ja siten osaltaan varmistavat lain edellyttämien toimenpiteiden ja palvelutarjonnan sujuvan toteutumisen.

Inklusio-palveluiden vahvistaminen on yhä vahvemmin alueellisesti Omnian vastuulla, niin vieraskielisten kuin perusväestönkin osalta. Näiden palveluiden tarjoamisessa ammatillisella koulutuksella sekä vahvistetulla työllisyydellä ja maahanmuuttoa edesauttavalla yksiköllä on yhä merkittävämpi rooli. Omnian palveluiden kehittämisessä tällä osa-alueella on yhä tärkeämpi rooli, johon myös työväenopisto kytkeytyy entistä vahvemmin.

Espeen seudun kehittyessä kansainvälisemmäksi ja monikulttuurisemmaksi on yhteistyötä jäsenkuntien, alueen yritysten ja korkeakoulujen kanssa tiivistetty ja siten varmistettu edellytyksiä väestön osaamisen kehittymiseen ja alueen työvoimatarpeen tyydyttämiseen.

Tavoitteet

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Liikevoitto ja liikevoitto-% saavutetaan vuoden 2020 talousarvion mukaisesti	Liikevoitto, € Liikevoittoprosentti	4,01 M€ 4,8 %	
Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään ja jatko-opintoihin kalenterivuoden aikana	Vähintään 80 %	84 %	
Tutkintokoulutuksesta eronneiden osuus kalenterivuoden aikana	Enintään 10 %	12 %	

Talous

Tuloslaskelma					
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Erotus 2020 TP-TA	Muutos-% edellisvuodesta
Liikevaihto	74 413	75 600	82 564	6 964	11 %
Liiket. muut tuotot	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-52 836	-53 460	-55 548	-2 088	5 %
Materiaalit ja palvelut	-16 776	-16 000	-14 898	1 102	-11 %
Liiketoiminnan muut kulut	-5 462	-4 900	-5 278	-378	-3 %
Poistot	-3 105	-2 943	-2 909	34	-6 %
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	12	0	0	0	-100 %
Liiketulos	-3 754	-1 703	3 931	5 634	-205 %
Rahoitustuotot	1 163	180	950	770	-18 %
Rahoituskulut	-295	-30	-872	-842	196 %
Tuloverot	0	0	-1	-1	
Muut tilinpäätössiirrot	0	0	0		
Kokonaistulos	-2 886	-1 553	4 008	5 561	-239 %

Vuoden 2020 talousarvio ja -suunnitelma perustui arvioon, että toimintasuunnitelmassa esitettyjen korjaavien toimenpiteiden myötä tilikauden tulos on tasapainossa vuoden 2021 loppuun mennessä. Hyvästä opiskelijatilanteesta, ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksen lisäsuoritepäätösten kirjanpito-käsittelystä sekä tiukasta taloudenpidosta johtuen kuntayhtymän talous kehittyi olennaisesti tavoitetta paremmin. Näin ollen tavoite tilikauden tuloksen tasapainosta saavutettiin alkueräisen tavoiteaikataulun mukaisesti.

Tilikauden 2020 osalta Omnian toiminnan ja talouden kehityksestä voidaan todeta seuraavaa:

- keskeisimmät vuodelle 2020 asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin poikkeustilanteesta huolimatta,
- opiskelijatilanne kehittyi suunnitellusti ja määrälliset tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti poikkeustilanteesta huolimatta,
- vuodelle 2020 asetetut taloudelliset tavoitteet saavutettiin, tuloslaskelmaosan rahoitustuottoja ja -kuluja koskevaa tavoitetta lukuun ottamatta,

- rahamarkkinoiden epävarmuus vaikutti olennaisesti sijoitusomaisuuden tuottokehitykseen, vaikeuttaen tuloslaskelmaosan tavoitteen saavuttamista (kirjanpitolain edellyttämät alaskirjaukset) sekä
- maksuvalmius (kassavarat) kehittyi suunniteltua paremmin, eikä lainarahoitukselle ollut tarvetta.

Kirjanpitolautakunta vahvisti marraskuussa 2020 lausunnossaan ammatillisen koulutuksen julkisrahoituksen jaksottamisesta, että kirjanpitovelvolliselle myönnetyt avustukset merkitään tuotoiksi sille tilikaudelle, jonka aikana kirjanpitovelvollinen on ne lopullisesti saanut. Vaikka lähtökohta valtion vuoden 2020 lisätalousarvion yhteydessä haettavan lisärahoituksen osalta oli, että sitä voidaan käyttää useampana vuonna, jouduttiin lisärahoitus yhteensä 3,8 milj. euroa tulouttamaan kokonaisuudessaan vuodelle 2020. Näin ollen kyseisellä rahoituksella suunniteltujen toimenpiteiden kustannuksia ja rahoitusosuutta ei pystytä kohdistamaan suoriteperusteisesti, vaan tilikaudille 2021 ja 2022 kirjautuu pelkästään toimenpiteistä johtuvat kustannukset rahoitusosuuden kirjaututtua kokonaisuudessaan vuodelle 2020.

Omnia hakee valtion vuoden 2021 lisätalousarvioiden yhteydessä volyymilisäystä (opiskelijavuosia) sekä lisärahoitusta (käyttökohteena opiskelijoiden saaman opetuksen ja ohjauksen määrään sekä laadun lisäys). Mikäli haettava rahoitus ei riitä kattamaan em. tuloutuksen kirjanpidollisesta käsittelystä aiheutuvaa nettokustannusta, tehdään vuoden 2021 talousarvion sitovaa taloudellista tavoitetta koskeva muutosesitys.

Investoinnit ja rahoitus

Rahoituslaskelma					
1000 euroa	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Kasvu-%	
Investoinnit	637	2 550	415	-35 %	
Lainakanta	0	0	0		
Kassavarat	36 911	34 401	45 288	23 %	

Talousarvioon 2020 sisältyi rakennusten perusparannus- ja muutostöitä sekä laitteiden ja kaluston hankintoja n. 2,55 milj. eurolla. Valtaosa perusparannushankkeiden toteutuksesta siirtyy vuodelle 2021 rakennuslupakäsittelyn viivästymisen sekä COVID-19 tilanteen seurauksena, joten investointimenot jäivät 0,4 milj. euroon. Kassavarat kehittyivät suunniteltua paremmin ammatillisen koulutuksen lisäsuoritepäätösten myötä. Kuntayhtymällä ei ole pitkäaikaisista velkaa.

Näkymät vuodelle 2021

Strategisena päämääränä oli saavuttaa talouden tasapaino vuoden 2020 loppuun mennessä. Talouden kehitys heilui vuoden aikana COVID-19 vaikutusten takia, mutta vastavasti opiskelijavolyymin kasvu, valtion rahoituksen suotuisuus ja tiukka taloudenpito mahdollistivat strategisen päämäärän toteutumisen, usean vuoden tappiollisten kausien jälkeen. Vuoden 2021 aikana keskiössä on perustehtävien tuotannollis-taloudellinen varmistaminen. Johtamisen vuosikellon avulla varmistetaan kaikilla esimiestasjoilla suoritteiden ja talouden seuranta vuodelle 2021 asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vuoden 2021 talousarviossa on riskitekijöinä oppivelvollisuuden toteutuksen kompensaaion täysmääräisyyteen liittyvä epävarmuus, valtion COVID-19-päätösten viipyminen, Espoon kaupungin TaKE- tavoitteiden vaikutukset Omnia-sopimukseen sekä opiskelijoiden hakeutumiseen ja valmistumiseen liittyvät epävarmuudet pandemian jatkuessa.

Jatkuvan oppimisen linjaukset valmistuivat vuoden 2020 lopussa. Ministeriön tavoitteena on, että kaikilla olisi mahdollisuus ammattitaidon ylläpitämiseen ja sitä kautta pysyä työelämässä.

Yhteistyö jäsenkuntien kanssa tiivistyy entisestään kuntakokeilun ja laajentuvien sidosyksikköpalveluiden toteuttamiseksi. Samoin yhteistyö opiskelijapolkujen vahvistamiseksi peruskouluista toiselle asteelle sekä lukioiden ja ammatillisen koulutuksen/korkeakoulutuksen kesken lisääntyy oppivelvollisuuden pidentämisen astuessa voimaan. Opiskelijoiden hyvinvointin varmistamiseksi yhteistyötä jäsenkuntien ao. opiskelijapalveluiden kanssa tiivistetään.

Omnian kehittyminen keskeiseksi urheiluoppilaitokseksi jatkuu, yhteistyössä Urhea-Säätiön, lajiliittojen ja Espoon kaupungin kanssa.

CleanTechGarden-hankkeen eteneminen edellyttää Omnian tilastrategian tarkastelua ja uudistamista kokonaisuudessaan. Omnian tilojen käyttöastetta nostetaan kokeilemalla tilojen co-working tarjontaa alueen yrityksille ja yksittäisille kuntalaisille. CTG-toimijoiden katutason palveluita alueen asukkaille ovat - kuluttajakäyttäytymistä tutkivat ja edistävät ravintolapalvelut kuten leipomo ja konditoria -kahvila, nollahävikki-ravintola sekä henkilöstö- ja opiskelijaravintolat, - suljetun kierron Textile Fashion Shop -materiaalit, vaatteiden suunnittelu, valmistus, huolto ja korjaus, - tulevaisuuden autotalo: liikkumisen palvelut, kulkuvälineiden huolto sekä vaurioiden korjaus ja maalaus, - ekologinen hius- ja kauneussalonki sekä hyvinvointi- ja kauneudenhoitopalvelut sekä - yritysten tarjoamat arjen lähipalvelut.

Kansainvälisesti Omnian asemaa tunnettuna toimijana vahvistetaan tunnustettuna toimijana: YK:n kestävä kehityksen oppilaitoksena yhtymä on osana Espoon kaupungin kestävä kehityksen edelläkävijyyttä malliesimerkkinä koulutuksen merkityksestä kestävä tulevaisuuden rakentamisessa. Yhtymä on UNEVOC Center of Excellence (International Centre for Technical and Vocational Education and Training), aktiivijäsen laajassa Xarxa FP yhteisössä (15 eurooppalaista maata, 33 kaupunkia), aktiivisesti mukana ETF:n (European Training Foundation) verkostossa sekä vastaperustetussa EURO App Mobility -verkostossa. Omnian vetovastuulla oleva Moldovan EU-Twinning-hanke päättyy kesällä 2021.

4. Muiden konserniyhteisöjen tavoitteet

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Toimenpiteet / Lähtöarvo	Tilanne TP	Arvio
Tehostetaan toimenpiteitä vesijohtoverkon hävikin pienentämiseksi	Toimenpiteet ja hävikin määrä	Vakavien häiriötilanteiden laskenta- ja raportointijärjestelmä on luotu. Vakavat häiriötilanteet kirjataan IMS:iin ja raportoidaan ERM-ryhmälle, HSY:n johtoryhmälle ja hallitukselle. Maanalaisten riskikohteiden kartoitus ja niiden häiriöihin varautumisen suunnitelman laatiminen on käynnistetty	Vuotovesienhallinnan osalta useita toimenpiteitä käynnissä: -Verkostojen tilan seurannan kehittäminen IoT-ratkaisuja hyödyntämällä mm. linkittämällä IoT-ratkaisut ml. etäluenta osaksi vuototaselaskentaa, -Pumppaamoiden ja mittausten online mittauksien täysimittakaavaisesti ennakoivan kunnossapidon hyödynnettävissä, -Verkostosaneerausten vaikuttavuusanalytiikan kehittäminen myös vuotovesien osalta käynnissä, -Verkostojen saneerausvelan laskenta jatkuu, tarkennetaan vuoden 2019 työtulosta, -Sekaviemäröinnin eriyttämiseksi noin neljäsosan verkostopituudesta (50 km) verran on tehty suunnitelma ja laskettu sen vaikuttavuus vuotovesimäärän kehittymiseen. Kohteiden jatkotarve- ja tavoitemäärittelyt käynnissä -Munkkiniemen/Munkkivuoren Pilot-alueen toteuttaminen on suunnitteluvaiheessa, mutta toteutuminen siirtyi	●
Kotitalouksien jätteen kierrätysasteen ja palvelutason nostaminen	- Erilliskeräyksen, ml. muovinkeräyksen tehostaminen - Sortti-asemien viikonloppuaukioloajat - Keräyspisteiden saavutettavuus	TP 2019; Kierrätysaste 45 % Kierrätysaste Tavoite 2020; 46 %	TP 2020; Toteuma Kierrätysasteelle 46% (Tavoite toteutui)	●
Tuottavuus nousee vähintään 1,5 % / vuosi	Tuottavuuden nousu	Tuottavuus mittarit; Vesihuollon toimintamenot/jäsenkaupunkien asukasmäärä TP 2019;80,5 €/as Tavoite 2020; 79,0 €/as Inflaatiokorjattu ja oikaistu suurilla kertakustannuksilla Jätehuollon toimintamenot/käsitelty jätemäärä TP 2019; 184,9 €/tn Tavoite 2020; 159 €/tn Hallinnon ja tukitoimintojen toimintamenojen osuus HSY:stä TP 2019 15, 1 % Tavoite 2020;15,2%	TP 2020 Alustavat luvut, tarkennetaan kun luvut lopullisesti valmiit Vesihuollon toimintamenot/jäsenkaupunkien asukasmäärä 81,7 €/as (tavoite ei toteudu) Jätehuollon toimintamenot/käsitelty jätemäärä Ennuste 186,8 €/tn (tavoite ei toteutu) Hallinnon ja tukitoimintojen toimintamenojen osuus HSY:stä 15% (tavoite toteutui)	●

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS)

Tulostavoite / tavoite	arvointikriteeri	Toimenpiteet / Lähtöarvo	Tilanne OVK3	Arvio
HUS ei ylitä talousarviota	Toimenpiteet talousarvion pitävyden varmistamiseksi	Talousarviossa vuoden 2020 tulostavoite on -40 milj. euroa. Toimintatuotot 2546 milj. euroa ja toimintakulut ja poistot yht. 2573 milj. euroa	Koronapandemiasta seurannut elektiivisen toiminnan supistaminen on johtanut 1-9 2020 ajanjaksolla myyntituottojen poikkeamiseen talousarviosta 68 milj. euroa. Toimintakulut ylittivät 42 milj. euroa. Syyskuussa kumulatiivinen tulos oli -130,6 milj. euroa. Vuoden 2020 tulosennuste on -157 milj. euroa. Seuraava ennuste valmistuu marraskuun puolella välissä. Koronasta aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi on jätetty valtion avustushakemus syyskuussa (valtioneuvoston 4. lisätalousarvio) ja marraskuussa tullaan jättämään valtioneuvoston 7. lisätalousarvion mukainen hakemus.	●
Kiinteistöomaisuuden arviointi ja realisointi	Tuloutukset omistajille ja Espoolle		Raaseporin kerrostalojen kauppa allekirjoitettiin alkuvuodesta 2020. Lohjan Laurinkatu 24:n kauppa parhaan tarjoajan kanssa peruuntui. Kaupasta neuvoteltiin kolmanneksi parhaan tarjoajan kanssa ja kauppa esitettiin uudestaan hallituksen päätettäväksi toukokuussa, jolloin hallitus päätti Kiinteistö Oy Laurinkatu 24:n koko osakekannan ja kiinteistön myynnistä Innovest Kiinteistöt Oy ja Nordic Business Investments Oy:lle. Kauppahinta oli yht. 3,153 milj. euroa. Lastenlinnan kiinteistön kauppaa koskeva aiesopimus Erikoissijoitusrahasto eQ Hoivakiinteistöt kanssa hyväksyttiin hallituksen kokouksessa syyskuussa 2020. Kauppahinta tulee olemaan n. 6-7 milj. euroa. Kiinteistöön liittyvät vanhat velkakirjat Helsingin kaupungin kanssa erääntyvät maksettavaksi mikäli kiinteistöä ei käytetä sen alkuperäisessä tarkoituksessa lastenhoitolaitoksena. Asiasta on neuvoteltu Helsingin kaupungin kanssa ja se viedään tarvittaessa uudestaan HUSin hallituksen päätettäväksi. HUSin hallitus on hyväksynyt kolmen pienen kiinteistön ja yhden määräraalan myymisen Kellokoskelta Tuusulan kunnalle. Kiinteistöjen yhteenlaskettu pinta-ala on n. 1000 m ² ja kauppahinta 9451 euroa.	●
Jorvin sairaala-alueen yhteisten palvelupolkujen asiakaslähtöistä kehittämistä jatketaan kaupungin kanssa yhteistyössä	Arvio toimenpiteiden riittävydestä	HUS ja Espoo käynnistivät vuonna 2018 yhteisen hankkeen Jorvin kampuksen hoitoketjujen analysoimiseksi ja kehittämiseksi. Selvityksen laati NHG. Selvityksen perusteella on tunnistettu yhteisiä kehittämistoimenpiteitä, joiden käsittelemiseksi järjestettiin HUSin ja Espoon yhteinen kokous 4.10. Jatkotoimenpiteiksi sovittiin 1. Ennakoilmoitusten nykyistä laajempi hyödyntäminen potilaiden siirtyessä HUSista jatkohoitoon Espoon vuodeosastoille 2. Siirtoivemallin uudistaminen 3. Kotiuttamisen edellytysten parantaminen HUSin vuodeosastoilla 4. Jorvin kampuksen potilasvirtojen kokonaisohjauksen kehittäminen 5. Eräiden erikoisalojen siirtokäytäntöjen tarkastelu 6. Jorvin kampuksen yhteinen kehittäminen Näiden tavoitteiden toteuttaminen käynnistetään loppuvuoden aikana ja työ jatkuu vuonna 2020. Yhteisistä tavoitteista on sovittu osapuolten kanssa.	Vuoden 2020 alussa puhjennut koronapandemia on vaikuttanut siten, että toimintaa on keskitetty pandemiaan varautumiseen ja hoidon suunnitteluun. Koronapotilaat ovat kuormittaneet myös Jorvin sairaalaa.	●
Investointien kokonaistaso mitoitettava rahoituskansallisesti kestävä tasolle	HUS:n investointitaso, velkamäärän muutos. Arvio kestävydestä.	Talousarviossa suunnitellaan nostettavaksi uutta pitkäaikaista lainaa enintään 225 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään 14,9 milj. euroa. Vuoden lopussa kuntayhtymällä arvioidaan olevan pitkäaikaista lainaa 662,2 milj. euroa. Arvioidaan, että pysytään talousarviossa.	INVESTOINNIT: Siltasairaalan hankkeen rakennuttajalta saadun uuden arvon mukaan vuoden 2020 maksuun ehtivien kustannusten määrä ylittää budjettivarauksen 8-9 milj. eurolla, mutta hankkeen koko kustannusarvio on edelleen hyväksytyyn budjetin mukainen. Koronapandemian vuoksi tehdyistä kiireellisistä budjetin ulkopuolisista, mm. tehohoidon laitehankinnoista osaan liittyy vielä epävarmuutta, saadaanko niihin täysi korvaus valtiolta. Muut investoinnit toteutuvat pääosin talousarvion mukaisesti. Talousarvion investointiosan (240 ME) ylittyy 7-10 milj. eurolla. VELKAMÄÄRÄ: Pitkäaikaista lainaa nostetaan vuoden 2020 aikana talousarvion mukaisesti enintään 225 milj. euroa, josta 125 milj. euroa nostettiin kesäkuussa ja 100 milj. euroa lokakuussa. Vuoden lopussa kuntayhtymällä on pitkäaikaista lainaa 662,2 milj. euroa.	●
Tuottavuus nousee vähintään 1,0 % / vuosi	Laskutuksen kasvu verrattuna toiminnan volyymin kasvuun, ero vähintään 1 prosenttiyksikköä	Tuottavuutta mitataan vuonna 2020 kustannus per potilas -mittarilla.	1-9 2020 HUSin kustannus/potilas oli 2 710 euroa, kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 2 664 euroa. Kasvu on 1,7 % (deflatoimaton). Deflatoituilla luvuilla kasvu on 1,3%. Tavoitteena on, että kustannus per potilas laskisi HUS tasolla -1% verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.	●

OVK3 tilanne. Tuoreimpia tietoja ei toimitettu.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Jalankulun, pyöräilyn, joukkoliikenteen ja uusien liikkumispalvelujen kulkutapaosuus kasvaa	Kulkutapaosuuksien määrä Ajantasainen tieto joukkoliikenteen käytön ja lipputulojen kehityksestä vähintään puolivuositain	Maaliskuussa HSL:n matkustajamäärät romahtivat parissa-kolmessa päivässä -70%. Kesäkuun alkupuolella oli matkustamisessa nähtävissä varovaisia elpymisen merkkejä, mutta syksyllä tartuntatapaukset alkoivat jälleen kasvaa jolloin ihmisten varovaisuus lisääntyi ja julkisen liikenteen käyttö kääntyi laskuun. Tilinpäätöksen mukaan lippujen myynti jää loppuvuonna edelleen yli 35 % alle normaalitason. Myös koko ensi vuosi ja lähivuodet näyttävät hyvin heikoilta koronan vuoksi.	●
Joukkoliikenteen palvelutaso on parantunut	Saavuttavuustarkastelu ja asiakastytyväisyys alueittain	Valtaosa asiakkaistamme oli syksyn tutkimuksessa tyytyväisiä joukkoliikenteen palveluihin. Tyytyväisten asiakkaittemme osuus oli vajaat kolme prosenttiyksikköä suurempi kuin syksyllä 2019. Liikennevälineittäin katsottuna tyytyväisimpiä olivat metromatkustajat, joista 94 prosenttia antoi joukkoliikenteelle yleisarvosanan 4 tai 5. Raitiovaunu- ja bussiliikenteessä tyytyväisten asiakkaiden osuus oli 89 prosenttia ja lähijunaliikenteessä 86 prosenttia. Entistä tyytyväisempiä olivat syksyyn 2019 verrattuna etenkin metro- ja bussimatkatustajat. Metrossa tyytyväisten osuus nousi viisi ja busseissa kolme prosenttiyksikköä. Lähijunaliikenteessä tyytyväisyys nousi prosenttiyksikön viime syksystä. Raitiovaunumatkustajien tyytyväisyys oli lähes samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Erot bussimatkatustajien alueellisessa tyytyväisyydessä tasoituivat vuoden takaisesta ja keväästä 2020. Tyytyväisimmät bussimatkatustajat löytyivät edelleen seudullisesta liikenteestä, jossa 90 prosenttia vastaajista antoi bussiliikenteelle yleisarvosanan 4 tai 5. Helsingin sisäisessä bussiliikenteessä korkeimpia arvosanoja antoi 89 prosenttia vastaajista. Espoon ja Vantaan busseissa tyytyväisiä oli 87 prosenttia vastaajista. Vastaajista 69 prosenttia piti joukkoliikenteen käyttöä turvallisena syksyn koronatilanteessa, ja 82 prosenttia oli tyytyväisiä tiedonsaantiin niissä tilanteissa, kun pandemia aiheutti muutoksia joukkoliikenteeseen. Asiakkaiden halukkuus suositella palveluitamme muille on noussut joulukuun 2020 NPS mittauksessa verrattuna edelliseen syyskuun mittaukseen. HSL-alueen kaikkein tyytyväisimmät asiakkaat liikkuvat A- ja B-ryöhykkeillä, joilla myös joukkoliikenteen suositeluhalukkuus oli suurinta.	●
Joukkoliikenteen energiatehokkuutta parannetaan ottamalla käyttöön sähköbussuja ja muun linja-autokaluston osalta siirrytään käyttämään yhä enemmän biopohjaisia polttoaineita	Sähköbussien määrän kasvu Espoossa ja biopohjaisten polttoaineiden osuuden kehitys	HSL:n liikenteessä oli elokuun lopun tilanteessa 50 sähköbussia ja kuluvan vuoden syyskuussa liikenteeseen saatiin 9 kpl sähköbussia lisää sekä vuoden lopussa 14 sähköistä telibussia. Lisäksi aloitimme koeliikenteen uudella sähköbussilla syyskuussa, joten vuoden 2020 lopussa HSL:n liikenteessä on yhteensä 74 sähköbussia. Kilpailukierroksessa 50 (Ojanko) saatiin 40 kpl 2-akselista sähköbussia sekä 16 kpl sähkönelibussia. Liikenteen oli tarkoitus alkaa elokuussa 2021. Kilpailukierroksesta tehdyn valituksen takia liikenne aloitetaan väliaikaisella sopimuksella ja kalustolla. Sähköbussien tulo tähän kohteeseen viivästyy. Kilpailukierroksen 51B myötä Helsinkiin on tulossa elokuuksi 2021 40 kpl sähkönelibussia sekä 18 kpl 2-akselista sähköbussia. Ympäristöbonukseemme toimi hyvin kuluneella vuodella ja saamme liikenteeseen biopolttoainetta, joka vähentää vanhemman kaluston CO2 päästötaajaa. Ajokilometrimäärät ovat koronaviruksen takia vähentyneet ja uusi kalusto on hieman myöhässä (telisähköbussit, mutta 2-akseliset etuajassa). Nämä seikat kompensoivat laskelmissa toisiaan. Päivitämme ympäristöbonusjärjestelmäämme esim. tutkimushankkeiden avulla (päästötietokanta, VTT). Huomioimme myös Suomen biopolttoaineiden jakeluvaiheprosentin, joka vuonna 2019 oli 18 % ja nousi vuoden 2020 alusta 20 %:iin. Sähköbussien latauspisteitä on tällä hetkellä Helsingin ja Espoon alueella 21 kpl, joista 10 kpl on kaupungin järjestämiä ja 11 kpl HSL:n latauspalvelukumppanin järjestämiä. Vuoden 2021 aikana Helsinkiin ja Vantaalle on tulossa 7 kpl uusia latauspisteitä, joista HSL:n latauspalvelukumppani järjestää yhden ja liikennöitsijä järjestää 6 kpl. HSL on kilpailuttanut latauspalvelun Helsinkiin, Espooseen ja Vantaalle. Espoossa latauspalvelukumppanina toimii Plugit Finland Oy, Helsingissä ja Vantaalla Destia Oy.	●
Tuottavuus nousee vähintään 1,5 % / vuosi	Tuottavuuden nousu	Joukkoliikenteen tuottavuutta mitataan joukkoliikenteen täyttöasteen painotetulla keskiarvolla HSL-alueella. Vuoden 2020 osalta täyttöasteeseen tulee vaikuttamaan suurena määrin se että matkustajien turvallisuus ja riittävä matkustusväljyys tulee varmistaa Koronaepidemian aikana, jotta matkustajat voivat turvallisesti mielin palata joukkoliikenteen käyttäjiksi. Matkustusmääriä vähentävät myös esim. terveysviranomaisten suositukset, työllisyyden laskeminen, etätyön lisääntyminen tai muu ihmisten matkustuskäyttäytymisen muutos. Täyttöastearvoja vuodelta 2020 ei ole vielä saatavilla tämän raportoinnin hetkellä.	●
Uusia liikkumispalveluja otetaan käyttöön.	Yritysten tarjoamat liikkumispalvelut	ViaVan Technologiesin yhteistyössä HSL:n kanssa toteuttama palvelu tuli 16.9. alkaen käyttöön Espoon itäisissä osissa – Niittykummusta Helsingin rajalle ja rantaradalta eteläiseen merenrantaan ulottuvalla alueella. Lokakuussa tehdyn laajennuksen myötä palvelu toimii nyt myös Matinkylä-Olarin ja pohjoisen Leppävaaran alueilla. Palvelua käytetään tarkoitusta varten julkaistavalla sovelluksella, jolla kutsukyytimatkat maksetaan. Kokeilu käynnistyi syyskuussa 2019. Sen tarkoituksena on ollut selvittää, miten kutsuohjattu liikenne toimii perinteisemmän joukkoliikenteen täydentäjänä. Matkustajamäärät kasvoivat tasaisesti, ja kutsukyydyillä tehtiin yli 1 000 matkaa viikossa. Keskimääräinen odotusaika on alle kymmenen minuuttia, ja käyttäjät antavat palvelulle arvosanaksi 4,8 viidestä. Kutsukyyti on palvelut niin työmatkaliikennettä kuin harrastusmatkojakin. Tähän mennessä kutsukyydyillä on tehty yli 10 000 matkaa. Eniten matkoja on tehty Leppävaaran, Keilaniemen ja Otaniemen alueilla. Asiakaspalautteen perusteella yhä useampi matkustaja on korvannut yksityisautolla tehtäviä matkoja kutsukyydyillä, mikä on ollut yksi palvelun tavoitteista. ViaVan Kutsukyytipilotti päättyi suunnitelman mukaisesti.	●

Enter Espoo Oy

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
<p>Espon elinvoiman kasvattaminen</p> <p>- houkuttelemalla yrityksiä asettumaan Espooseen,</p> <p>- törmäyttämällä sijoittajia startupeihin ja kasvuyrityksiin,</p> <p>- esittelemällä startupeja, kasvuyrityksiä ja tiedeyhteisön toimijoita kotimaisiin ja kansainvälisiin suuryrityksiin</p>	Vähintään 10 toteutunutta projektia, joita ovat yrityksen asettuminen, sijoitus yritykseen tai ekosysteemitoimijan projekti suuryrityksen kanssa	<p>20 projektia yhteensä:</p> <p>1 kv-sijoitus,</p> <p>7 milj. € startupiin,</p> <p>2 asettumista,</p> <p>15 projektia startupin ja korporaation välillä,</p> <p>2 projektia ekosysteemi-toimijan ja korporaation välillä</p>	
Espon elinvoiman kasvattaminen houkuttelemalla yöpyviä vierailijoita ja matkailijoita Espooseen	480.000 yöpymistä (Yöpymisten määrä virallisissa majoituspaikoissa, Tilastokeskus)	<p>1-11/2020</p> <p>237 000 yöpymistä. -46% vt 2019. Koko vuoden tilasto valmistuu helmikuussa 2021. Koronan vaikutukset huomattavat.</p>	
Toiminnan vaikuttavuuden mittaamista ja seurantaä kehitetään	Toteutetut toimenpiteet	<p>Avainmittarit on valittu ja hyväksytty yhtiön hallituksessa. Tiimit sitoutettu keräämään tietoa ja kehittämään mittareita. Kaupungin tarjoama controllerin apua on hyvin rajallista edelleen.</p>	

EMMA-taidemuseosäitiö sr

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Espon kulttuuripalveluiden haluttavuus ja toiminnan laatu	<p>Näyttelyiden määrä vähintään 13</p> <p>Kävijämäärä</p>	<p>Näyttelyt: 12</p> <p>Kävijämäärä: 82 004</p>	
Museon asema valtakunnallisesti ja kansainvälisesti arvostettuna ja haluttuna	Lainattujen teosten määrä vähintään 340 (Museon oma tavoite 400)	355	

Espoon kaupunginteatterisäätiö sr

Tulostavoite / tavoite	Mittari / arviointikriteeri	Tilanne TP	Arvio
Asema Suomen johtavana vierailuteatterina	Vierailuesitysten määrä yhteensä 57. (Ulkomaiset 27 / kotimaiset 30)	<p>Vierailuesitysten koko vuoden lopullinen määrä: 19 kotimaista ja 9 ulkomaista. Eli yhteensä 28 esitystä. Toteutuneet esitykset (kotim): 3 kuvaa huomisesta 3 es, Alkutuotanto 3 es, Kuin raivo äiti 2 es, O'DD 3 es, Verdrängen 1 es, Life as we know it 2 es, Rakkauskirjeitä 5 es. Ulkomaiset: Tabarnak 4 es, Fight Night 2 es, Macbeth 3 es.</p> <p>Koronapandemian woksi kaikki ulkomaiset maaliskuun jälkeen siirrettiin eteenpäin. Koronatilanne on pääsyy siihen ettei tavoitteeseen päästy. Toisaalta tavoite 57 esitystä ei ollut suunnitelmassa vuodelle 2020 edes alunperin.</p>	●
Toiminnan laatu	Asiakastytyväisyys: keskimäärin 4/5. Vähintään 85 % yleisöstä suosittelisi tai on jo suosittelut teatteria tuttavilleen	<p>Asiakastytyväisyys loka – joulukuussa 2020</p> <p>Vuoden neljännellä vuosineljänneksellä (loka – joulukuu) 28 henkilöä antoi palautetta teatterikäynnistään</p> <ul style="list-style-type: none"> - 22 henkilöä (79 %) oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä kokemukseensa. - 2 henkilöä (7 %) oli tyytymättömiä kokemukseensa (näistä toinen ei pitänyt esityksestä ja toisen mielestä koronajärjestelyt olivat liian holhoavia) - 4 henkilön palaute (14 %) ei ollut myönteinen tai kielteinen, vaan sisälsi muuta asiaa. <p>> Asiakastytyväisyys saa tällä perusteella arvosanan 4/5.</p>	●

